

Møteinnkalling

Utval:	Styret for Fagskolen Vestland
Møtestad:	Nettmøte
Dato:	12.06.2026
Tid:	Kl. 09:00

Oppmodar om at avklaring om habilitet blir meldt i forkant av møtet.

Dersom nokon av medlemmene i styret ikkje kan møte og må melde forfall, blir dei bedne om å gjere dette snarast til Ingrid.Fagerheim.Settem@vlfk.no.

Innkallinga gjeld valde medlemmer i Styret for Fagskolen Vestland. Ved eventuelt forfall frå faste medlemmer vil varamedlemmer bli kalla inn særskilt.

Program

Kl. 09:00 Sakshandsaming og munnlege orienteringar

Oddmund Klakegg

Styreleiar

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
GK 07/26	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	2022/486	
GK 08/26	Godkjenning av møteprotokoll frå 27.04.2026	2022/486	

Referatsaker

RS 09/26	Tilbakemelding på lokalt inntak	2022/486	
RS 10/26	Opning av NOKUT-tilsyn med kvalitetsarbeidet ved Fagskulen Vestland	2022/486	

Vedtaksaker

VS 09/26	Høyringsuttale – forslag til ny fagskuleforskrift og endringar i fagskulelova	2022/486	
VS 10/26	Akkreditering av ny utdanning: Kalkulasjon og mengdelære (30 stp)	2022/486	

Eventuelt

Møteprotokoll

Utval:	Styret for Fagskolen Vestland
Møtestad:	Fagskolen Vestland - studiestad Stord Eldøyane, 5411 Stord
Dato:	27.04.2026
Tid:	Kl. 12:05 – 15:25

Følgjande faste medlemmer møte:

Namn	Funksjon	Representerer
Oddmund Klakegg	Leiar	Eigar (Sp)
Karianne Alette Torvanger	Nestleiar	Eigar (Ap)
Gustav Bahun	Medlem	Eigar (FrP)
Wenny Irene Hansen	Medlem	Arbeidsliv (NHO)
Nils Petter Støyva	Medlem	Arbeidsliv (LO)
Trond Vedvik	Medlem	Tilsette
Leon Gaebpie Jensen	Medlem	Studentar

Følgjande faste medlemmer melde forfall:

Namn	Funksjon	Representerer
Tora Hodneland Kildehaug	Medlem	Eigar (H)
Bård Sandal	Medlem	Eigar (Adm.)
Bjørn Lyngedal	Medlem	Eigar (Adm.)

Følgjande varamedlemmer møte:

Namn	Vara for	Representerer
Tor Ivar Sagen Sandvik	Lyngedal	Eigar (Adm.)

Følgjande varamedlemmer melde forfall:

Namn	Vara for	Representerer
Elias Roko Eide	Kildehaug	Eigar (H)
Kathrin Jakobsen	Sandal	Eigar (Adm.)

Merknader

Representanten Leon Gaebpie Jensen deltok digitalt under handsaminga av VS 07/26 og VS 08/26.

Følgjande frå administrasjonen møte:

Namn	Stilling
Torbjørn Mjelstad	Rektor
Eilert Årseth	Prorektor for utdanning
Hege Aarethun	Administrasjonsleiar
Lars Arne Førde	Seniorrådgjevar
Ingrid Fagerheim Sættem	Juridisk rådgjevar/møtesekretær

Sakliste

Utvals- saknr	Innhald	Arkiv- saknr	U.Off
GK 04/26	Godkjenning av møteinnkalling og sakliste	2022/486	
GK 05/26	Godkjenning av møteprotokoll frå 27.02.2026	2022/486	
GK 06/26	Godkjenning av møteprotokoll frå 07.04.2026	2022/486	

Referatsaker

RS 03/26	Val av arbeidslivsrepresentantar til styret for Fagskulen Vestland	2022/486	
RS 04/26	Fagskulen Vestland ønskjer å verte institusjonsakkreditert	2022/486	
RS 05/26	Innspel til arbeidet med nye nivåskildringar	2022/486	
RS 06/26	Utviklingsmidlar til høgare yrkesfagleg utdanning	2022/486	
RS 07/26	Rekneskap 1. kvartal	2022/486	
RS 08/26	Bruk av funksjonar ved Fagskulen Vestland	2022/486	

Vedtaksaker

VS 07/26	Tilbudsstruktur for skuleåret 2026/2027	2022/486	
VS 08/26	Ressurssituasjon ved avdeling for etter- og vidareutdanning ved Fagskulen Vestland	2022/486	

Eventuelt

Godkjenningssaker

GK 04/26 Godkjenning av møteinnkalling og sakliste

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Møteinnkallinga vart godkjent utan merknader.

Orienteringar i møtet:

- Presentasjon v/Trond Haga (Aker Solutions): Stordmodellen
- Presentasjon v/Arvid Ellingsen (LO): NKR m.m.

GK 05/26 Godkjenning av møteprotokoll frå 27.02.2026

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Møteprotokollen vart godkjent utan merknader.

GK 06/26 Godkjenning av møteprotokoll frå 07.04.2026

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Møteprotokollen vart godkjent utan merknader.

Habilitet

Ingen av medlemmene vart vurdert som ugild.

Referatsaker

RS 03/26 Val av arbeidslivsrepresentantar til styret for Fagskulen Vestland

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

RS 04/26 Fagskulen Vestland ønskjer å verte institusjonsakkreditert

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

RS 05/26 Innspel til arbeidet med nye nivåskildringar

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

RS 06/26 Utviklingsmidlar til høgare yrkesfagleg utdanning

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

RS 07/26 Rekneskap 1. kvartal

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

RS 08/26 Bruk av funksjonar ved Fagskulen Vestland

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Saka vart referert.

Merknad frå tilsettrepresentant:

I vedtakssak VS 10/25 (07.03.2025) står det i vedtakspunkt 1 at fagskulen «skal ha følgjande funksjonar», medan det i referatsaka står at styret har vedtatt «kva funksjonar skulen kan nytte seg av».

Vedtaksaker

VS 07/26 Tilbudsstruktur for skuleåret 2026/2027

Forslag til vedtak

1. Følgjande tilbud vert starta opp skuleåret 2026/27:

	Fagskolen i Vestland	Studentplassar
Nordnes	Klima, energi og miljø i bygg FTB 03N, 120 stp	40
Nordnes	Bygg FTB 01H, 120 stp	30
Nordnes	Bygg FTB 01N, 120 stp	80
Nordnes	Industriell automatisering FTE 01N, 120 stp	80
Nordnes	Elkraft FTE 03H, 120 stp	30
Nordnes	Elkraft FTE 03N, 120 stp	120
Nordnes	Robotteknologi, digitalisering og additiv tilvirkning FTT86K, 30 stp	30
Nordnes	Energioverføring og høyspenningsteknologi KTE 86K, 30 stp	30
Nordnes	Maskinteknikk FTT04H, 120 stp	30
Nordnes	Maskinteknikk FTT04N, 120 stp	80
Nordnes	Prosessteknikk FTK01N, 120 stp	40
Nordnes	Prosessteknikk FTK01N, 120 stp	30
Nordnes	Psykisk helsearbeid og rusarbeid FHH56D, 60 stp	30
Nordnes	Barn og unge psykisk helse, 60 stp	30
Nordnes	Akutt og kronisk sjuk - observasjon - vurdering og handtering, 60 stp	30
Førde	Anlegg FTB 02N, 120 stp	30
Førde	Automatisering FTE 01N, 120 stp	15
Førde	Bygg FTB 01N, 120 stp	30
Førde	BIM-tekniker FTI53N, 60 stp	40
Førde	Bygningssakkyndig FTB 58N, 120 stp	40
Førde	Elkraft FTE 13N, 120 stp	30
Førde	Elkraft FTE 03N, 120 stp	30
Førde	Maskinteknikk FTT04N, 120 stp	30
Førde	Energieffektivisering og automasjon i bygg, 40 stp	30
Nygaard	Maskinoffiser FTM02H, 120 stp	30
Nygaard	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Nygaard	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Nygaard	Boring FTP01H, 120 stp	30
Austevoll	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Austevoll	Vannkjemi, mikrobiologi og fiskehelse FPH05N, 30 stp	30
Måløy	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	18
Måløy	Maskinoffiser FTM02H, 120 stp	18
Måløy	Leiing i havbruksoperasjonar FPH06K, 60 stp	15
Hjeltnes	Arborist FPS01D, 60 stp	15
Hjeltnes	Lokal matkultur FTK51N, 120 stp	20
Hjeltnes	Pommelier FTK59K, 30 stp	20
Voss	Anlegg FTB02N, 120 stp	30
	Totalt	1301

Saksprotokoll i Styret for Fagskolen Vestland – 27.04.2026

Oddmund Klakegg (Sp) sette fram slikt forslag:

«Tillegg, punkt 1

Styret gir rektor fullmakt til å jobbe vidare med å utvide studietilbodet med Arborist Hjeltnes og Maskinteknikk Stord, innanfor dei økonomiske rammene som ligg for skuleåret 2026/2027 for Fagskolen Vestland.»

Røysting

Administrasjonen sitt forslag til vedtak, med Klakegg sitt tillegg til punkt 1, vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Følgjande tilbod vert starta opp skuleåret 2026/27:

	Fagskulen i Vestland	Student- plassar
Nordnes	Klima, energi og miljø i bygg FTB 03N, 120 stp	40
Nordnes	Bygg FTB 01H, 120 stp	30
Nordnes	Bygg FTB 01N, 120 stp	80
Nordnes	Industriell automatisering FTE 01N, 120 stp	80
Nordnes	Elkraft FTE 03H, 120 stp	30
Nordnes	Elkraft FTE 03N, 120 stp	120
Nordnes	Robotteknologi, digitalisering og additiv tilvirkning FTT86K, 30 stp	30
Nordnes	Energieverføring og høyspenningsteknologi KTE 86K, 30 stp	30
Nordnes	Maskinteknikk FTT04H, 120 stp	30
Nordnes	Maskinteknikk FTT04N, 120 stp	80
Nordnes	Prosessteknikk FTK01N, 120 stp	40
Nordnes	Prosessteknikk FTK01N, 120 stp	30
Nordnes	Psykisk helsearbeid og rusarbeid FHH56D, 60 stp	30
Nordnes	Barn og unge psykisk helse, 60 stp	30
Nordnes	Akutt og kronisk sjuk - observasjon - vurdering og handtering, 60 stp	30
Førde	Anlegg FTB 02N, 120 stp	30
Førde	Automatisering FTE 01N, 120 stp	15
Førde	Bygg FTB 01N, 120 stp	30
Førde	BIM-tekniker FTI53N, 60 stp	40
Førde	Bygningssakkyndig FTB 58N, 120 stp	40
Førde	Elkraft FTE 13N, 120 stp	30
Førde	Elkraft FTE 03N, 120 stp	30
Førde	Maskinteknikk FTT04N, 120 stp	30
Førde	Energieffektivisering og automasjon i bygg, 40 stp	30
Nygård	Maskinoffiser FTM02H, 120 stp	30
Nygård	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Nygård	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Nygård	Boring FTP01H, 120 stp	30
Austevoll	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	30
Austevoll	Vannkjemi, mikrobiologi og fiskehelse FPH05N, 30 stp	30
Måløy	Dekksoffiser FTM01H, 120 stp	18
Måløy	Maskinoffiser FTM02H, 120 stp	18
Måløy	Leiing i havbruksoperasjonar FPH06K, 60 stp	15
Hjeltnes	Arborist FPS01D, 60 stp	15
Hjeltnes	Lokal matkultur FTK51N, 120 stp	20
Hjeltnes	Pommelier FTK59K, 30 stp	20
Voss	Anlegg FTB02N, 120 stp	30
	Totalt	1301

Styret gir rektor fullmakt til å jobbe vidare med å utvide studietilbodet med Arborist Hjeltnes og Maskinteknikk Stord, innanfor dei økonomiske rammene som ligg for skuleåret 2026/2027 for Fagskulen Vestland.

VS 08/26 Ressurssituasjon ved avdeling for etter- og videreutdanning ved Fagskulen Vestland

Forslag til vedtak

1. Styret tek informasjonen om ressurssituasjonen ved avdeling for Etter- og videreutdanning ved Fagskulen Vestland til orientering og ber om at administrasjonen iverkset tiltak som styrkar avdelinga med minst to årsverk. Styret forventar at tiltaka held seg innanfor EVU-avdelinga sine økonomiske rammer.

Saksprotokoll i Styret for Fagskulen Vestland – 27.04.2026

Røysting

Administrasjonen sitt forslag til vedtak vart samrøystes vedteke.

Vedtak

1. Styret tek informasjonen om ressurssituasjonen ved avdeling for Etter- og videreutdanning ved Fagskulen Vestland til orientering og ber om at administrasjonen iverkset tiltak som styrkar avdelinga med minst to årsverk. Styret forventar at tiltaka held seg innanfor EVU-avdelinga sine økonomiske rammer.

Saksnr:	2022/486-273
Saksbehandlar	Torbjørn Mjelstad
Dato:	05.06.2026

Til: Styret for Fagskulen Vestland

Frå: Rektor

Tilbakemelding på lokalt inntak

I styremøte den 27 april 2026 knytt til sak om tilbudstruktur VS/07/26, blei det fatta følgjande vedtak:

“Styret gir rektor fullmakt til å jobbe vidare med å utvide studietilbodet med Arborist Hjeltnes og Maskinteknikk Stord, innanfor dei økonomiske rammene som ligg for skuleåret 2026/2027 for Fagskulen Vestland.»

Rektor har følgd opp dette med utdanningane og det er gjort følgjande:

- Arboristutdanninga – vi aukar inntaket frå 15 til 20 studentar i år. Vi arbeidar vidare med å auke opp ein klasse frå 2027. I dag har vi dette tilbudet annakvart år .
- Inntaket til maskin tilbodet på Stord er lyst ut med søknadsfrist er 14 juni.

Saksnr:	2022/486-274
Saksbehandlar	Ingrid Fagerheim Sættem
Dato:	05.06.2026

Til: Styret for Fagskulen Vestland

Frå: Rektor

Opning av NOKUT-tilsyn med kvalitetsarbeidet ved Fagskulen Vestland

I referatsak RS 04/26 «Fagskulen Vestland ønskjer å verte institusjonsakkreditert», som blei lagt fram for fagskulestyret i møte 27.04.2026, orienterte rektor om Fagskulen Vestland sine planar for institusjonsakkreditering og prosessen rundt dette. Styret blei òg orientert om at NOKUT i løpet av hausten 2026 vil gjennomføre tilsyn med fire utvalde fagskular som har bekrefta at dei ønsker å søke om institusjonsakkreditering.

I brev av 29.05.2026 fekk Fagskulen Vestland informasjon om at NOKUT vil opne tilsyn med fagskulen på bakgrunn av ønsket om å søke institusjonsakkreditering i løpet av 2027. NOKUT vil i tilsynet vurdere om fagskulen oppfyller krava til kvalitetsarbeid, jf. fagskulelova §§ 5 a og 5 b. Eit tilfredsstillande kvalitetsarbeid er ein føresetnad for institusjonsakkreditering.

For å belyse fagskulens gjennomføring av kvalitetsarbeidet, har NOKUT valt to utdanningar der fagskulen skal dokumentere sitt kvalitetsarbeid. For Fagskulen Vestland gjeld dette følgande utdanningar:

- Elkraft
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Som vedlegg til saka ligg brevet frå NOKUT.

Vedlegg

- 1 Brev frå NOKUT - opning av tilsyn
- 2 Eigenvurderingsskjema

FAGSKULEN VESTLAND NORDNES
Postboks 1876 Nordnes
5817 BERGEN

Saksbehandler: Trond Haugerud

Vår ref: 26/01230-1
Vår dato: 29.05.2026
Deres ref:
Deres dato:

Åpning av tilsyn med kvalitetsarbeid ved Fagskulen Vestland

Åpning av tilsyn

NOKUT åpner tilsyn med Fagskulen Vestland og vil i tilsynet vurdere om fagskolen oppfyller kravene til kvalitetsarbeid jf. fagskoleloven §§ 5 a og 5 b.

Bakgrunnen for åpning av tilsynet med kvalitetsarbeid er fagskolens ønske om å søke institusjonsakkreditering i løpet av 2027. Det er en forutsetning for institusjonsakkreditering at fagskolens kvalitetsarbeid er tilfredsstillende.

Fagskoler som er omfattet av NOKUTs tilsyns- og kontrollvirksomhet, skal legge til rette for at NOKUT skal kunne utføre oppgaver i forbindelse med tilsynet som følger av lov og forskrift. NOKUT kan kreve nødvendige og relevante opplysninger og redegjørelser og foreta undersøkelser for å gjennomføre tilsynsoppgaver som følger av lov og forskrift, jf. fagskoleloven § 5 a andre ledd og fagskoleforskriften § 53.

Tema for tilsynet

Institusjonene har selv ansvaret for kvalitetssystemet og kvalitetsarbeidet sitt, og NOKUTs tilsyn skal kontrollere at fagskolens kvalitetsarbeid og system for kvalitetssikring oppfyller kravene i gjeldende lov og forskrifter.

NOKUT vil derfor undersøke følgende krav i fagskoleregelverket:

- Fagskoleforskriften § 49
- Fagskoletilsynsforskriften §§ 4-1 og 4-2
- Fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav f

NOKUT vil vurdere om dere oppfyller kravene i regelverket som er omfattet av tilsynet, og vil pålegge dere å rette eventuelle brudd på regelverket innen en gitt frist, jf. fagskoleloven § 5 b.

Vi viser til veileder for kvalitetsarbeid som er publisert på våre hjemmesider her:

[Veiledning for krav til kvalitetssystem og kvalitetsarbeid | NOKUT](#)

Kravene som er oppgitt er utgangspunktet for tilsynet, men hvis vi i løpet av tilsynsprosessen ser behov for å vurdere flere krav, ber vi dere om mer dokumentasjon.

Tilsynsprosessen

Tilsynet åpnes gjennom dette brevet og vi vil i første omgang hente inn skriftlig dokumentasjon fra fagskolen. Vi ønsker å gjennomføre intervjuer med relevante personer tilknyttet fagskolen i løpet av høsten 2026. Vi vil komme tilbake til konkret tidspunkt for intervjuer.

Tilsynet foregår på følgende måte:

- Vi gjennomfører et veiledningsmøte kort tid etter mottatt åpningsbrev.
- Dere sender inn dokumentasjon.
- Vi kontrollerer dokumentasjonen.
- Vi gjennomfører intervjuer med sentrale personer ved fagskolen.
- Vi vurderer informasjonen om fagskolens praksis opp mot regelverket.
- Vi utarbeider en rapport der våre vurderinger og konklusjoner kommer frem.
 - Hvis vi ikke finner brudd på regelverket avsluttes tilsynet.
 - Om vi finner brudd på regelverket, fatter vi et vedtak med pålegg om retting. Fagskolen får en frist til å rette opp og sende inn dokumentasjon på at bruddene er rettet. Denne fristen blir angitt i tilsynsrapporten.
- Vi gjennomfører et sluttmøte med fagskolen der vi går gjennom konklusjoner i tilknytning til kravene.
- Vi publiserer tilsynsrapporten på vår hjemmeside.

Reglene for fremgangsmåten vi har beskrevet ovenfor, finner dere her:

- Innhenting av dokumentasjon, jf. fagskoleloven § 5 a andre ledd
- Forhåndsvarsel om rett til å uttale dere, jf. forvaltningsloven § 16.
- Våre tilsynsrapporter er offentlige, jf. offentlighetsloven § 3.

Sakkyndige

NOKUT oppnevner sakkyndige i forbindelse med dette tilsynet. NOKUT vil sende vårt forslag til sakkyndige på et senere tidspunkt, og dere vil da få anledning til å uttale dere om forslaget før de sakkyndige oppnevnes.

Innsending av dokumentasjon og redegjørelse

Fagskolene skal sende dokumentasjon på sitt system for kvalitetssikring og systematiske kvalitetsarbeid til NOKUT, og det er denne dokumentasjonen som skal ligge til grunn for NOKUTs vurderinger i tilsynet. NOKUT vil gi ytterligere informasjon om dokumentasjon på veiledningsmøtet i juni.

Skjema for redegjørelse/egenevaluering

Vedlagt dette brevet følger dokumentet «*Redegjørelse og egenevaluering av fagskolens kvalitetsarbeid*» som vi ber fagskolen fylle ut. Dette er hoveddokumentet i tilsynet, der fagskolen skal redegjøre for kravene til kvalitetsarbeid ved fagskolen og gjøre en egenevaluering. Dokumentet skal gi fagskolen en mulighet til å sette ord på kvalitetssikringssystemet og kvalitetsarbeidet, utover å vise til prosessbeskrivelser og rapporter. I tillegg må fagskolen gjøre en egenevaluering på om kravene i regelverket er oppfylt.

Redegjørelsen/egenevalueringen skal underbygges med dokumentasjon. Dokumentasjonsliste finner dere under.

Utvalgte utdanninger i tilsynet

For å belyse fagskolens gjennomføring av kvalitetsarbeidet, velger NOKUT ut noen utdanninger der fagskolen skal dokumentere sitt kvalitetsarbeid. Se dokumentasjonslisten under for mer informasjon. For Fagskolen Vestland har NOKUT valgt ut følgende utdanninger der dere skal sende inn dokumentasjon:

- Elkraft
- Psykisk helsearbeid og rusarbeid

Dokumentasjon

I det følgende er det opplistet hvilken dokumentasjon som bør sendes inn for at NOKUT kan vurdere om kravene til kvalitetsarbeid er oppfylt:

- Organisasjonskart
- Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring (systembeskrivelse)
- Eventuelle årshjul for fagskolens kvalitetsarbeid
- Dokumenter som viser fagskolens overordnede analyser av kvaliteten i utdanningene for de siste to studieårene, f.eks. årlig kvalitetsrapport
- Analyser av kvaliteten i utvalgte utdanningstilbud, for eksempel i program- eller emnerapporter eller lignende fra de siste to studieår
- Eksempler på gjennomført informasjonsinnhenting fra studenter /gjennomførte studentevalueringer fra utvalgte studier for de siste to studieårene
- Eksempler på gjennomført informasjonsinnhenting fra ansatte, representanter fra yrkesfeltet og andre kilder fagskolene innhenter dokumentasjon fra i sitt kvalitetsarbeid. Fra utvalgte studier de siste to årene
- Protokoller fra styremøter fra de siste to studieår hvor utdanningskvalitet eller kvalitetsarbeid har vært på agendaen
- Dokumentasjon på hvordan fagskolen involverer ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet
- Eksempler på dokumentasjon fra fagskolens arbeid for å sikre og utvikle kvaliteten i utdanningen, slik som referater fra faste råd eller utvalg i fagskolens kvalitetsarbeid
- Dokumentasjon på planlagte eller gjennomførte tiltak i fagskolens kvalitetsarbeid
- Prosedyre for opprettelse av utdanninger og gjennomføring av vesentlige endringer på egen fullmakt. To eksempler på gjennomføring av disse prosessene.
- Dokumentasjon på fagskolens bruk av resultater fra internkontroll i kvalitetsarbeidet

Generelt om innsendelse av dokumentasjon

Dokumentasjonen skal sendes inn i pdf-format. Vedleggene skal nummereres og navngis ut fra innholdet. Vi ber om at dere i minst mulig grad sender inn dokumenter som er skannet, slik at det er mulig å søke i dokumentene. Dokumentene skal som hovedregel ikke inneholde taushetsbelagte eller personsensitive opplysninger.

Frist for innsending

Vi ber om at dokumentasjon og redegjørelse/egenvurdering sendes til NOKUT innen 31. august 2026 via eFormidling og er merket med ref. 26/01230.

Felles informasjonsmøte om tilsynet

Vi inviterer til et felles informasjonsmøte den **16. juni 2026 fra kl. 13.00-15.00**. Dette blir arrangert som et digitalt møte. Tema for møtet vil være informasjon om tilsynsprosessen, kravene til kvalitetsarbeid og dokumentasjonskravene i tilsynet. I møtet er fagskolene er velkomne til å stille spørsmål om for eksempel krav, dokumentasjon eller tilsynsprosessen.

Vi sender en lenke til det digitale veiledningsmøtet til kontaktpersonen ved fagskolen. Vi ber om at denne sendes videre til aktuelle deltagere ved fagskolen.

Foreløpig tidsplan for tilsynet

16. juni:	Felles digitalt veiledningsmøte for fagskolene som skal ha tilsyn høsten 2026
31. august:	Frist for innsending av dokumentasjon og for innsending av redegjørelse/egenvurdering
Uke 43/44:	Fysisk institusjonsbesøk hos fagskolene med intervjuer av relevante ansatte og ledere ved fagskolen
Uke 49:	Utsendelse av foreløpig tilsynsrapport
Januar 2027:	Utsendelse av endelig tilsynsrapport

Vi tar forbehold om endringer i tidsplanen.

Klagerett

Dere har rett til å klage på pålegget om å gi opplysninger dersom dere mener at dere ikke har plikt eller lovlig adgang til å sende inn dokumentene vi ber om, se forvaltningsloven § 14. Klagefristen er tre dager fra mottakelsen av brevet. Dere kan fremsette klagen på e-post til postmottak@nokut.no.

Kontaktperson

Vi ber om at dere oppnevner en kontaktperson for tilsynet, og at vi får oversendt kontaktinformasjon for denne personen snarest. Informasjon om kontaktperson kan sendes til postmottak@nokut.no og merkes med ref.nr. 26/01230.

Hvis dere har spørsmål, kan dere kontakte tilsynsleder Trond Haugerud på e-post trond.haugerud@nokut.no eller på telefon 93 22 57 45.

Med hilsen

Gry Ulvedalen
avdelingsdirektør

Trond Haugerud
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert.

Vedlegg: Egenvurderingsskjema

Redegjørelse og egevaluering av fagskolens kvalitetsarbeid

NOKUT ber om at fagskolene fyller ut skjema for redegjørelse og egevaluering nedenfor. For at dere skal kunne besvare om det enkelte kontrollspørsmålet er oppfylt, må dere først skrive inn en «Redegjørelse/vurdering», før dere krysser av for «Ja» eller «Nei».

Under «Dokumentasjon» ber vi om at dere viser til vedlegg som underbygger deres redegjørelse og vurdering i rubrikken over. Vi ber om at dere så spesifikt som mulig navngir vedlegget ut fra innhold, og viser tydelig hvor i dokumentet det henvises til (eksempelvis gjennom nummerering av vedlegg og sidetall i dokumentet).

Ettersom vi gjennom kontrollspørsmålene nedenfor vurderer både fagskolens kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid, vil dere kunne oppleve at spørsmålstillingen er noe overlappende. Vi ber om at dere svarer ut samtlige spørsmål, men det er anledning til å vise til vurdering/redegjørelse og fremlagt dokumentasjon under andre kontrollspørsmål.

1. Mål

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 andre ledd

Fagskolen skal fastsette mål for kvaliteten i utdanningene

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første ledd andre setning

Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene

Kontrollspørsmål 1: Har fagskolen fastsatt mål for utdanningenes kvalitet i kvalitetssystemet?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 2: Er de fastsatte målene egnet for å vurdere utdanningenes kvalitet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 3: Dekker de fastsatte målene vesentlige kvalitetsområder?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 4: Er målene egnet for videreutvikling av kvaliteten i utdanningene og for å rette opp sviktende kvalitet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

2. Yrkesrelevans

Fagskoleforskriften § 49 første ledd

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene.

Kontrollspørsmål 5: Inneholder systemet rutiner for å systematisk vurdere om utdanningen er yrkesrelevant?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:

Kontrollspørsmål 6: Iverksetter fagskolen tiltak når de avdekker at utdanningen ikke er yrkesrelevant?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:

3. Dokumentasjon

Fagskoleforskriften § 49 første ledd		
Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene.		
Kontrollspørsmål 7: Fremgår det av kvalitetssystemet at kvalitetsarbeidet skal dokumenteres?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 8: Dokumenterer fagskolen hvordan kvalitetsarbeidet gjennomføres?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 9: Er dokumentasjonen på kvalitetsarbeidet tilfredsstillende?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

4. Gjennomføring, ansvar og rapportering

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første ledd andre setning

Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise målene for kvalitetsarbeidet, hvordan arbeidet skal gjennomføres, ansvarsforholdene og rapporteringslinjene.

Kontrollspørsmål 10: Beskriver kvalitetssystemet ansvarsforholdene i kvalitetsarbeidet?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:

Kontrollspørsmål 11: Fremgår det av fagskolens kvalitetsarbeid at ansvarsforholdene er i tråd med beskrivelsen i kvalitetssystemet?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:

Kontrollspørsmål 12: Beskriver kvalitetssystemet rapporteringslinjene i kvalitetsarbeidet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 13: Fremgår det av fagskolens kvalitetsarbeid at rapporteringslinjene er i tråd med beskrivelsen i kvalitetssystemet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

5. Fagområdeakkreditering

(for fagskoler med fagområdeakkreditering)

Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre ledd		
For fagskoler med fagområdeakkreditering skal systemet for kvalitetssikring også vise prosedyrer for hvordan fagskolen		
a. oppretter utdanninger den selv har fullmakt til å akkreditere		
b. gjennomfører vesentlige endringer av utdanninger som hører inn under fagområdet		
Denne bestemmelsen må ses i sammenheng med: Fagskoleloven § 5 første ledd		
Kontrollspørsmål 14: Har fagskolen i sitt kvalitetssystem en prosedyre for hvordan fagskolen oppretter utdanninger den selv har fullmakt til å akkreditere?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 15: Inneholder prosedyren krav om at vilkår for akkreditering av enkeltutdanninger er oppfylt?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 16: Viser prosedyren at fagskolen samarbeider med yrkesfeltet ved opprettelse av nye utdanninger på egen fullmakt?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 17: Sikrer prosedyren at fagskolen oppretter utdanning innenfor det akkrediterte fagområdets avgrensning?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 18: Beskriver prosedyren ansvarsforholdene og rapporteringslinjene ved opprettelse av nye utdanninger?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 19: Undersøker fagskolen om vilkår for akkreditering av enkeltutdanninger er oppfylt når de oppretter utdanning på egen fullmakt?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 20: Samarbeider fagskolen med yrkesfeltet ved opprettelse av nye utdanninger på egen fullmakt?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 21: Oppretter fagskolen utdanninger innenfor det akkrediterte fagområdets avgrensning?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 22: Følger fagskolen ansvarsforholdene og rapporteringslinjene som fremgår i prosedyren ved opprettelse av nye utdanninger?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 23: Har fagskolen i sitt kvalitetssystem en prosedyre for hvordan fagskolen gjennomfører vesentlige endringer i eksisterende utdanninger?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 24: Inneholder prosedyren for vesentlige endringer krav om at vilkår for akkreditering av enkeltutdanninger er oppfylt?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 25: Viser prosedyren hvilke tilfeller fagskolen skal samarbeide med yrkesfeltet når de gjør vesentlige endringer?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 26: Sikrer prosedyren at fagskolen gjør vesentlige endringer innenfor det akkrediterte fagområdets avgrensning?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 27: Beskriver prosedyren ansvarsforholdene og rapporteringslinjene ved vesentlige endringer?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 28: Undersøker fagskolen om vilkår for akkreditering av enkeltutdanninger er oppfylt når de gjør vesentlige endringer?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 29: Samarbeider fagskolen med yrkesfeltet ved gjennomføring av vesentlige endringer i tråd med sin prosedyre?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 30: Gjør fagskolen vesentlige endringer innenfor det akkrediterte fagområdet avgrensning?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 31: Følger fagskolen ansvarsforholdene og rapporteringslinjene som fremgår i prosedyren ved vesentlige endringer?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:
Dokumentasjon:

6. Forankring

<p>Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første ledd første setning Fagskolens kvalitetsarbeid skal være forankret i fagskolens styre og ledelse.</p> <p>Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 første ledd andre setning Fagskolens beskrivelse av systemet for kvalitetssikring skal vise [...] ansvarsforholdene og rapporteringslinjene.</p>		
Kontrollspørsmål 32: Fremgår det av kvalitetssystemet at kvalitetsarbeidet er forankret i fagskolens styre?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 33: Fremgår det av kvalitetssystemet at kvalitetsarbeidet er forankret i fagskolens ledelse?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 34: Er fagskolens kvalitetsarbeid forankret i fagskolens styre?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 35: Er fagskolens kvalitetsarbeid forankret i fagskolens ledelse?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

7. Involvering

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 første ledd andre setning

Fagskolen skal involvere ansatte og studenter, inkludert eventuelle studentorganer, i kvalitetsarbeidet.		
Kontrollspørsmål 36: Fremgår det i fagskolens kvalitetssystem at ansatte, studenter og evt. studentorganer skal involveres?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 37: Fremgår det i fagskolens kvalitetsarbeid at ansatte, studenter og evt. studentorganer involveres?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

8. Innhenting av informasjon

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd bokstav a		
For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente		
a. informasjon fra studenter, ansatte, representanter fra yrkesfeltet og eventuelle andre relevante kilder		
Kontrollspørsmål 38 Fremgår det av kvalitetssystemet at det systematisk innhentes informasjon om utdanningskvalitet for hver utdanning?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 39: Innhentes det i kvalitetsarbeidet systematisk informasjon om utdanningskvalitet for hver utdanning?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		

Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 40: Er innhenting fra studenter/ansatte/yrkesfeltet beskrevet i fagskolens system for kvalitetssikring?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 41: Innhentes det i kvalitetsarbeidet informasjon om utdanningskvalitet fra studenter/ansatte/representanter fra yrkesfeltet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

9. Internkontroll

Fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav f

Styret skal for øvrig

- f. sørge for at virksomheten drives i samsvar med gjeldende lover og regler, og etablere og sørge for gjennomføring av systematiske kontrolltiltak (internkontroll) for å sikre dette. Departementet kan gi forskrift om krav til internkontroll etter første punktum

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 tredje ledd bokstav b, samt fjerde ledd

For å vurdere om hver enkelt utdanning når målet for kvalitet, skal fagskolen systematisk innhente

- a. resultater fra fagskolens internkontroll, jf. fagskoleloven § 9 tredje ledd bokstav f

Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene

Kontrollspørsmål 42: Har fagskolen etablert et system for internkontroll?

Ja

Nei

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 43: Inneholder systemet en beskrivelse av hvordan internkontrollen skal gjennomføres?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 44: Har fagskolen dokumentert at de har igangsatt kontrolltiltak for å undersøke om fagskolen etterlever gjeldende lover og regler?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		

Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 45: Er kontrolltiltakene gjennomført systematisk?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 46: Innhenter fagskolen informasjon fra ulike kilder om hvordan regelverket etterleves?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		

Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 47: Har fagskolen iverksatt tiltak for å gjenopprette regelverksetterlevelsen der de har identifisert brudd?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 48: Innhenter fagskolen systematisk resultater fra internkontrollen i vurderingen av om hver enkelt utdanning når målene for kvalitet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		

Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 49: Er internkontrollen samlet sett egnet til å fange opp brudd på regelverket?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

10. Sviktende kvalitet

Fagskoleforskriften § 49 første ledd

Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene

Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 fjerde ledd

Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene

Kontrollspørsmål 50: Er kvalitetssystemet egnet til å avdekke sviktende kvalitet?**Ja****Nei****Redegjørelse/vurdering:****Dokumentasjon:****Kontrollspørsmål 51:** Bruker fagskolen sin vurdering av kvaliteten i kvalitetsarbeidet til å rette opp sviktende kvalitet?**Ja****Nei****Redegjørelse/vurdering:****Dokumentasjon:**

Kontrollspørsmål 52: Bruker fagskolen resultater fra internkontrollen til å rette opp sviktende kvalitet?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

11. Kvalitetsutvikling

<p>Fagskoleforskriften § 49 første ledd</p> <p>Fagskoler skal ha et tilfredsstillende internt system for kvalitetssikring av utdanningen som bidrar til kvalitetsutvikling, forbedringer og fagskoleutdanningenes yrkesrelevans, gir tilfredsstillende dokumentasjon av kvalitetsarbeidet ved institusjonen og avdekker eventuell sviktende kvalitet i fagskoleutdanningene</p> <p>Fagskoletilsynsforskriften § 4-1 fjerde ledd</p> <p>Fagskolen skal bruke sin vurdering av kvaliteten til å rette opp sviktende kvalitet og videreutvikle kvaliteten i utdanningene</p>		
Kontrollspørsmål 53: Er kvalitetssystemet egnet til kvalitetsutvikling?	Ja	Nei

Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		
Kontrollspørsmål 54: Bruker fagskolen sin vurdering av kvalitet i kvalitetsarbeidet til å videreutvikle kvaliteten i utdanningene?	Ja	Nei
Redegjørelse/vurdering:		
Dokumentasjon:		

12. Eventuelle tilleggsopplysninger

Dersom fagskolen ønsker å ytterligere belyse noe ved sitt kvalitetssystem og/eller kvalitetsarbeid enn hva som fremgår av skjemaet ellers, kan det beskrives nedenfor

Redegjørelse/vurdering:

Dokumentasjon:

Saksnr: 2022/486-271**Saksbehandlar:** Ingrid Fagerheim Sættem

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Styret for Fagskulen Vestland	VS 09/26	12.06.2026

Høringsuttale - forslag til ny fagskuleforskrift og endringar i fagskulelova

Forslag til vedtak

1. Styret for Fagskulen Vestland gir høringsuttale om forslag til ny forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning og forslag til endringar i fagskulelova slik det kjem fram av saka.

Samandrag

Kunnskapsdepartementet har sendt forslag til ny fagskuleforskrift og forslag til endringar i fagskulelova på høyring. Formålet med endringane er å gjere regelverket for fagskulane meir oversiktleg og tilgjengeleg. Det blir tilrådd at styret i hovudsak støttar endringane, særleg ei forenkling og samordning av regelverket. Det blir ved nokre høve tilrådd at departementet sikrar ei klarare og meir lesarvennleg lovtekst.

Torbjørn Mjelstad
rektor

Ingrid Fagerheim Sættem
rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kunnskapsdepartementet har sendt [forslag til ny forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning og forslag til endringar i fagskulelova](#)¹ på høyring med svarfrist 17. juli 2026. Departementet planlegg for at dei foreslåtte endringane kan tre i kraft i løpet av 2027.

I forslag til ny forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning (fagskuleforskrifta) foreslår departementet å slå saman dagens fagskuleforskrift og dagens forskrift om akkreditering av og tilsyn med høgare yrkesfagleg utdanning (fagskuletilsynsforskrifta). Forslaget til ny fagskuleforskrift inneber i hovudsak strukturelle og språklege endringar i regelverket, samanlikna med dagens forskrifter.

Bakgrunnen for forslaget til ny fagskuleforskrift er m.a. eit behov for å gjere dagens reglar om akkreditering, kvalitet og tilsyn meir oversiktleg og tilgjengeleg. Departementet har fått innspel frå fagskulesektoren om at det er vanskeleg å orientere seg i regelverket når det i dag er fordelt på fleire lover og forskrifter. Målet med høyringa er derfor å forenkle reguleringa slik at det blir lettare for fagskulane og studentane å finne fram i regelverket, utan å gjere større materielle endringar. Forslaga knytt til reglane om akkreditering, kvalitet og tilsyn går ut på å endre kapittelinnendinga, oppbygginga av fleire paragrafar, fjerne reglar som allereie følger av anna lovgiving (dobbelregulering) og andre språklege endringar for å tydeleggjere gjeldande rett.

Departementet har også gjennomgått andre reglar som fagskuleforskrifta dekkjer i dag. Dette gjeld opptak, politiattest, skikkavurdering, nasjonal klagenemnd, godkjenning av utanlandsk utdanning, godskriving og fritak, grader, vitnemål og vurderingar. Under gjennomgangen har departementet sett behov for å foreslå nokre materielle endringar, og gjennomføre nokre endringar parallelt i lov og forskrift. Vidare er det foreslått å flytte enkelte føresegner frå fagskuleforskrifta til fagskulelova. Dette gjeld reglar knytt til NOKUTs vedtak om akkreditering og tilsyn, særskild skikkavurdering og studentar med merknad på politiattest.

Til sist foreslår departementet å oppdatere føresegna i fagskulelova om læringsmiljø og føresegna om godskriving og fritak, i tillegg til nokre andre oppdateringar og mindre rettingar i lova.

I *Meld. St. 11 (2024–2025) Fagfolk for en ny tid – med høyere yrkesfaglig utdanning* (fagskolemeldingen) fremma regjeringa forslag om å opne for ei ny yrkesfagleg søyle i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR), kor fagskulane kan tilby høgare yrkesfagleg utdanning på nivå 5, 6 og 7. Stortinget har gitt tilslutning til forslaget, og departementet er i gang med å greie ut forslag til endringar i regelverket på bakgrunn av dette. Utgreiinga er ikkje ein del av denne høyringa.

Departementet legg til grunn at forslaga i høyringa i hovudsak er vidareføringar, presiseringar eller endringar som ikkje vil ha vesentlege økonomiske eller administrative konsekvensar for fagskulane eller andre.

Om høyringsnotatet

Høyringsnotatet er omfattande fordi det tar for seg endringar og omstrukturering av to forskrifter og ei lov. I denne saka blir det hovudsakleg vist til dei endringane som fagskulen har vurdert at det bør givast høyringssvar til. Vurderingane er knytt til både materielle, strukturelle og språklege endringar i regelverket. Departementet ber også særskild om tilbakemelding frå høyringspartane ved nokre tilhøve. Fagskulen har foreslått å gi uttale til desse tilhøva der det er naturleg.

Vidare vil fagskulen nytte anledninga til å problematisere enkelte forhold ved dagens regelverk som ikkje er trekt fram i høyringsnotatet.

¹ [Høring av forslag til ny forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning og endringer i fagskuleloven om læringsmiljø m.m. - regjeringen.no](#)

Om forslaget til ny fagskuleforskrift og endringar i fagskulelova

Bakgrunnen for forslaget til ny fagskuleforskrift er som tidlegare nemnt eit behov for å gjere regelverket for fagskulesektoren enklare å forstå og orientere seg i.

I forslaget til ny fagskuleforskrift har departementet foreslått ei slik kapittelinnending:

1. *Akkreditering, kvalitet og tilsyn*
2. *Opptak*
3. *Politiattest*
4. *Skikkethetsvurdering*
5. *Faglig godkjenning, karakterer, grader og vitnemål*
6. *Generell godkjenning av utenlandsk utdanning*
7. *Nasjonal klagenemnd for høgere yrkesfaglig utdanning*
8. *Fagskolers behandling av personopplysninger*
9. *Ikrafttredelse*

I det følgande blir nokre av dei ulike kapitla gjennomgått.

Kapittel 1: Akkreditering, kvalitet og tilsyn

Departementet foreslår å samle reglane om akkreditering, kvalitet og tilsyn i eitt kapittel i den nye fagskuleforskrifta. I dag er reglane knytt til akkreditering, kvalitet og tilsyn spreidd på fleire paragrafar i fagskuleforskrifta og fagskuletilsynsforskrifta.

For å gjere det enklare å finne fram til dei ulike reglane, er det foreslått å dele kapittel 1 inn i følgande underkapittel:

- I. Akkreditering av utdanning*
- II. Akkreditering av fagområde*
- III. Akkreditering av institusjon*
- IV. Kvalitetssikringssystem og kvalitetsarbeid ved fagskolene*
- V. Saksbehandling ved akkreditering og tilsyn*
- VI. Overtredelsesgebyr*

Innhaldet i kapittel 1 vil vere ei vidareføring av innhaldet i dagens reglar om akkreditering, kvalitet og tilsyn, med strukturelle og språklege endringar, inkludert presisering av gjeldande rett. Vidare har departementet fjerna reglar som allereie følger av anna lovgiving (dobbelregulering), for å unngå at regelverket blir unødvendig omfattande. Departementet har varsla ein breiare gjennomgang av akkrediteringsreglane, særleg knytt til fagmiljø, på eit seinare tidspunkt.

Fagskulen Vestland foreslår følgande uttale til kapittel 1 om akkreditering, kvalitet og tilsyn:

Endringane som er omtala i kapittel 1 er i hovudsak ei rydding og oppdatering av føresegnene om akkreditering, kvalitet og tilsyn. Styret for Fagskulen Vestland meiner det er fornuftig å samle føresegner om akkreditering, kvalitet og tilsyn i eitt kapittel, og at dei foreslåtte strukturelle, språklege og materielle endringane vil bidra til å gjere regelverket meir oversiktleg og lettare å forstå. Styret for Fagskulen Vestland støttar vidare ei presisering av gjeldande rett for å tydeleggjere dei ulike krava til akkreditering, kvalitet og tilsyn.

Kapittel 2: Opptak

Departementet foreslår å samle reglane om opptak i eitt kapittel i den nye fagskuleforskrifta. Også reglane knytt til opptak er i dag spreidd på fleire kapittel og paragrafar.

For å gjere det enklare å finne fram til dei ulike reglane er det foreslått at kapittel 2 er delt inn i følgjande underkapittel:

I. Det samordnede opptaket

II. Opptakskrav

III. Rangering av søkere

Departementet sitt forslag til nytt kapittel om opptak bygger på og vidarefører i stor grad reglane i gjeldande fagskuleforskrift kapittel 2 og 3, med nokre materielle, strukturelle og språklege endringar. Fagskulen vil trekke fram følgjande endringsforslag:

- At fristen for å søke om utsett studiestart (reservasjon av studieplass) skal vere tre veker før studiestart, og ikkje tre veker etter søkaren har fått tilbod om studieplass. Dagens reglar medfører at fristen for å søke om utsett studiestart kan falle lenge før planlagt oppstart, særleg for utdanningstilbod med oppstart utanom ordinær studiestart. Ved å endre utgangspunktet for fristberekninga vil fristen i større grad kunne ta høgde for uventa hendingar som gjer det naudsynt for søkaren å utsette studiestarten.
- Å tydeleggjere at fagskulane frå ti dagar etter studiestart kan tilby ledige plassar til kvalifiserte søkarar uavhengig av rangeringsreglar og «førstemann til mølla-prinsippet». Presiseringa er i tråd med gjeldande rett. Departementet ønsker innspel frå fagskulane på om denne regelen bør tre inn tidlegare enn ti dagar etter studiestart, t.d. allereie frå studiestart, slik at fagskulane lettare kan fylle opp plassane til studentar som likevel ikkje møter til studiestart.
- Å forskriftsfeste at fagskulane berre skal kunne tilby ledige studieplassar så lenge tilbodet blir gitt tidnok til at oppstartstidspunktet er fagleg forsvarleg. Regelen er knytt til suppleringsstudieplassar etter ordinært opptak.
- At all oppnådd yrkeskompetanse frå vidaregåande opplæring, og ikkje berre fag- eller sveinebrev, skal gi tilleggspoeng.

Fagskulen Vestland foreslår følgjande uttale til kapittel 2 om opptak:

Departementet sine forslag til endringar knytt til opptak kan i hovudsak støttast.

Forslaget om å endre fristen for å søke utsett studiestart er formålstenleg for både fagskulane og søkarane.

Styret for Fagskulen Vestland støttar vidare forslaget om å omformulere reglane for tilbod om ledige studieplassar etter ordinært opptak. Oppbygginga av dagens fagskuleforskrift § 14 er uoversikleg og sprikande, noko som fører til at innhaldet blir uklart. Ei tydeleggjering vil derfor sikre korrekt oppfølging av fagskulane.

I høve til endringa i fagskuleforskrifta § 14 femte ledd om suppleringsstudieplassar vurderer styret at tidspunktet for når fagskulane kan tilby plasser der studentar ikkje har møtt, med fordel kan vere tidlegare enn 10 dagar etter studiestart. Styret vurderer at regelen kan tre inn allereie frå studiestart.

Ei forskriftsfesting av at fagskulane berre kan tilby ledige studieplassar så lenge oppstartstidspunktet for søkaren er fagleg forsvarleg, er ei viktig presisering som vil bidra til å sikre at studentane får det tilbodet dei har krav på.

At all oppnådd yrkeskompetanse frå vidaregåande opplæring skal gi tilleggspoeng, er også ei viktig endring for yrkesutdanninga som heile.

Andre tilhøve:

Styret for Fagskulen Vestland merkar seg at det er gjort ei endring i føresegna om spesielle opptakskrav, som departementet ikkje har trekt fram i høyringsnotatet. Høyringsnotatet kan tolkast slik at endringa ikkje er meint å vere ei materiell endring, men fagskulestyret oppfattar likevel endringa slik.

I dagens fagskuleforskrift § 7 fjerde ledd første setning står det at styret sjølv «*kan stille spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen*». I forslaget til ny fagskuleforskrift § 2-4 første ledd første setning står det at styret sjølv «*kan i forskrift fastsette spesielle opptakskrav som er relevante for utdanningen*».

Styret for Fagskulen Vestland ber departementet vere merksam på bruken av ordet «*i forskrift*» i forslag til ny § 2-4 første ledd. Lista over kva fagbrev som til dømes kvalifiserer til opptak kan ofte vere lang, og det er noko uklart om departementet meiner at alle fagbrev som kvalifiserer til opptak ved alle utdanningar skal listast opp i den lokale forskrifta. Ei slik opplisting vil ikkje vere hensiktsmessig, og styret vil derfor tilrå at departementet avklarar dette slik at føresegna ikkje blir misoppfatta.

Kapittel 3: Politiattest

Departementet sitt forslag til nytt kapittel 3 om politiattest bygger på og vidarefører dagens reglar om politiattest, med nokre språklege endringar og forenklingar for å hindre dobbeltregulering. Fagskulen vil trekke fram følgande endringsforslag:

- Fagskuleforskrifta har i dag ein konkret frist på fire veker for studenten til å sende inn politiattest når det ved opptak er klart at utdanninga oppfyller vilkåra for politiattest etter fagskulelova § 27. I dagens fagskuleforskrift er det likevel ikkje spesifisert ein konkret tidsfrist for dei tilfella kor det først undervegs i utdanninga blir klart at studenten skal gjennomføre klinisk undervisning eller praksis. Departementet vil derfor innføre ein tilsvarande tidsfrist på fire veker for studenten til å sende inn politiattest i desse tilfella.
- Fristen for å sende inn politiattest blir i dag rekna frå det tidspunktet tilbod om studieplass er komme fram til studenten. Departementet foreslår å vidareføre denne regelen, men har vurdert om fristen heller bør reknast frå det tidspunktet tilbod om studieplass er akseptert, eventuelt om fristen i staden bør vere knytt til tidspunktet for oppstart. Vidare har departementet vurdert om fristen bør vere på tre veker framfor fire veker.

Etter den nye universitets- og høgskulelova skal studentane sende politiattesten seinast tre veker etter at dei aksepterte tilbodet om studieplass, alternativt tre veker etter at institusjonen kravde politiattesten framlagt. I utgangspunktet er det ikkje grunn til at regelverket for politiattest skal vere ulikt for fagskulane, universiteta og høgskulane, samstundes som departementet er kjent med at den nye reguleringa av politiattest i universitets- og høgskulelova har ført med seg nokre utfordringar. Departementet ønsker derfor innspel frå fagskulane på om fristen bør vere på tre eller fire veker, og kva tidspunkt ein bør rekne tidsfristen å løpe frå.

Fagskulen Vestland foreslår følgande uttale til kapittel 3 om politiattest:

Styret for Fagskulen Vestland meiner det er hensiktsmessig å sette ein tidsfrist på fire veker for innsending av politiattest der det undervegs i utdanninga blir klart at studenten skal gjennom klinisk undervisning eller praksis. Styret opplever det som naturleg at denne fristen har ei tilsvarande lengde som i dei tilfella kor fagskulen krev politiattest ved opptak.

Vidare støttar styret ei vidareføring av regelen om at tidsfristen for å legge fram politiattest er fire veker frå tilbodet om studieplass er komme fram. Styret merkar seg at den tilsvarande regelen i universitets- og høgskulelova på tre veker etter at studenten aksepterte tilbodet om studieplass har skapt utfordringar for institusjonane.

Styret er ikkje kjent med at dagens regulering i fagskuleforskrifta har skapt vanskar, og meiner derfor at det er hensiktsmessig å halde på regelen slik den er i dag.

Kapittel 4: Skikkethetsvurdering

Departementet sitt forslag til nytt kapittel 4 om skikkavurdering bygger på og vidarefører i hovudsak dagens reglar om skikkaheit, med nokre språklege endringar og forenklingar. Fleire av dei språklege justeringane er basert på eit ønske om å harmonisere skikkareglane i fagskulesektoren og universitet- og høgskulesektoren, då omsynet bak reglane i hovudsak er dei same.

Føremålet med skikkavurdering er å beskytte sårbare personar. Vurderinga skal avdekke om ein student kan utgjere ein mogeleg fare for liv, helse, rettar eller tryggleik til dei studenten møter i praksis eller framtidig jobb.

Fagskulen vil trekke fram følgande endringsforslag til kapittel 4:

- Å utvide gruppa som skal beskyttast av reglane om skikkaheit frå barn, unge og vaksne, til også å omfatte dyr.
- Å opne for at styret kan delegerere oppgåva med å oppnemne skikkanemnd til andre. Etter dagens fagskuleforskrift § 31 er det styret sjølv som skal oppnemne skikkanemnd.

Departementet ber særskild om innspel til forslaga om skikkaheit. Fagskulen Vestland foreslår følgande uttale til kapittel 4 om skikkavurdering:

Styret for Fagskulen Vestland er av den overordna oppfatning at skikkareglane i fagskulesektoren og universitets- og høgskulesektoren i større grad bør vere likt utforma, då omsynet bak reglane i hovudsak er dei same.

Styret for Fagskulen Vestland støttar forslaget om å inkludere dyr i gruppa som skal beskyttast av reglane om skikkavurdering, og forslaget om at oppgåva med å oppnemne skikkanemnd kan delegerast til andre.

Andre tilhøve:

Ettersom styret støttar ei harmonisering av skikkareglane i fagskulesektoren og universitets- og høgskulesektoren, vil styret trekke fram forskjellen mellom vurderingskriteria i dagens fagskuleforskrift § 29 og universitets- og høgskuleforskrifta § 7-3. Etter styret si oppfatning kan både omsynet til likebehandling og sikkerheita til studentane tale for at vurderingskriteria i større grad bør vere like i dei to sektorane. Opplistinga av vurderingskriterium i universitets- og høgskuleforskrifta er betydeleg meir utfyllande enn opplistinga i fagskuleforskrifta. Ei slik detaljrik og tydeleg opplisting kan etter styret sitt skjønne vere hensiktsmessig, då det i større grad kan vere med på å sikre gode og riktige vurderingar og meir einsarta oppfølging og praksis ved institusjonane. Vidare opplever styret at det er fleire av vurderingskriteria i universitets- og høgskuleforskrifta som ikkje er direkte dekt av fagskuleforskrifta i dag, men som gjer seg gjeldande i like stor grad, til dømes § 7-3 bokstav b, d og f.

Vidare vil styret trekke fram ein opplevd forskjell i ordlyden i dagens fagskuleforskrift § 29 første ledd første setning og § 26 siste setning. I § 26 siste setning står det at studenten ikkje er skikka for yrket dersom studenten «*kan utgjøre fare*», medan det i § 29 første ledd første setning står at studenten ikkje er skikka for yrket dersom studenten «*utgjør en fare*». Formuleringane er vidareført i forslag til ny fagskuleforskrift §§ 4-1 og 4-3.

Styret opplever det som noko uklart om fagskulen må konstatere at studenten faktisk utgjør ein fare, eller om det er tilstrekkeleg at studenten utgjør ein mogeleg fare. Styret viser til universitets- og høgskulelova § 12-3 tredje ledd og universitets- og høgskuleforskrifta §§ 7-2 og 7-3 som alle

nyttar omgrepet «*utgjør en mulig fare*». Styret vil rå departementet til å endre ordlyden i forslag til ny fagskuleforskrift § 4-3 første ledd første setning slik at det kjem tydlegare fram at det er tilstrekkeleg at studenten *kan* utgjere fare, og ikkje at studenten *må* utgjere fare.

Vidare vil styret tilrå at departementet vurderer å justere teksten i forslag til ny fagskuleforskrift § 4-2 tredje ledd. Innhaldet i setninga «*Fagskolen fastsetter i forskrift om det skal foretas skikkethetsvurdering ved utdanninger som allerede er akkrediterte*» er etter styret sitt skjønne allereie dekt av § 4-2 første og andre ledd, og det kan derfor vere formålstenleg å ta bort setninga.

I dagens fagskuleforskrift § 36 siste ledd om handsaming av skikkasaker i lokal klagenemnd står det at utestengde studentar ikkje kan «*søke eller ta imot plass ved lignende utdanninger i utestengingsperioden*». Denne formuleringa er vidareført i forslag til ny fagskuleforskrift § 4-10 siste ledd.

Styret for Fagskulen Vestland ber departementet vere merksam på at det ikkje er klart om ordlyden «*lignende utdanninger*» berre siktar til liknande utdanningar ved fagskulen studenten er utestengt frå, eller om det også omfattar liknande utdanningar ved andre fagskular i landet. Av høyringsnotatet går det fram at det er sistnemnde tolking som er rett, men dette kan etter styret si meining med fordel gå fram eksplisitt av forskrifta.

I forlenginga av dette vil styret gjere departementet merksam på at fagskulane i dag ikkje har eit tilfredsstillande system for registrering av utestengde studentar. Etter universitets- og høgskulelova § 12-11 skal reaksjonane i saker knytt til eksempelvis fusk og skikkavurdering registrerast i eit felles system for informasjonsutveksling mellom institusjonane – RUST. Det er i dag berre institusjonar underlagd universitets- og høgskulesektoren som har tilgang til dette systemet.

I skikkasaker er det særleg viktig å hindre at utestengde studentar ikkje får nye rettar ved andre institusjonar - eit omsyn som gjer seg gjeldande i like stor grad både i fagskule-, universitet- og høgskulesektoren. Styret ber derfor departementet komme på bana med eit tilsvarende register for fagskulane.

Kapittel 5: Faglig godkjenning [...]

Departementet foreslår å gjere endringar i reglane om godskriving og fritak i både fagskulelova og fagskuleforskrifta. Ved godskriving får studenten eit emne frå ei fagskuleutdanning inkludert i ei anna fagskuleutdanning ved ein annan fagskule. Ved fritak vurderer fagskulen om studentens realkompetanse tilsvarar den kompetansen som studenten skal oppnå etter eit emne. Realkompetanse viser her til all kompetanse som ein person har som er oppnådd på andre måtar enn gjennom fagskuleutdanning.

Departementet foreslår å erstatte omgrepa «*godskriving*» og «*fritak*» med samleomgrepet «*fagleg godkjenning*». Tilsvarende omgrep kom inn i universitets- og høgskulelova allereie i 2021. Departementet legg til grunn at endringa vil forenkle regelverket og gjere det meir forståeleg for brukarane, samstundes som det hindrar at dei to no gjeldande omgrepa blir forveksla. Endringa inneber ikkje materielle endringar. Vidare foreslår departementet fleire presiseringar av gjeldande rett, særleg knytt til verknadene av fagleg godkjenning.

Fagskulen Vestland foreslår følgande uttale til kapittel 5 om fagleg godkjenning:

Styret for Fagskulen Vestland støttar forslaget om å erstatte omgrepa «*godskriving*» og «*fritak*» med samleomgrepet «*fagleg godkjenning*», og opplever at endringa gjer regelverket meir forståeleg. Vidare er det hensiktsmessig med ein meir einskapleg omgrepsbruk på tvers av fagskulesektoren og universitets- og høgskulesektoren.

Samstundes vil styret peike på at forslaget til ny lovtekst i fagskulelova § 8 første og andre ledd er vanskeleg å lese. Det er særleg dei lange setningane og bruken av omgrepet «*godkjennende*

fagskole» som gjer teksta tunglesen. På bakgrunn av dette blir det foreslått følgande justering av § 8 første og andre ledd:

«Fagskoler skal godkjenne beståtte emner fra andre akkrediterte fagskoleutdanninger som del av en students utdanning, dersom studenten har oppnådd et læringsutbytte tilsvarende ett eller flere emner i utdanningen. ~~ved den godkjennende fagskolen, og de~~ aktuelle fagskoleutdanningene skal ligge[...] innenfor det samme fagområdet eller nær beslektede fagområder. Det skal ikke gis dobbel uttelling for det samme faginnholdet.

Fagskoler kan etter en faglig vurdering også godkjenne annen dokumentert relevant utdanning og kompetanse som del av en students fagskoleutdanning, dersom studenten har oppnådd et læringsutbytte tilsvarende ett eller flere emner ved ~~den godkjennende~~ fagskolen. Slik godkjenning kan gis på grunnlag av dokumentert realkompetanse.»

Andre endringar

Læringsmiljø

Departementet foreslår å gjere endringar i fagskulelova § 15 om læringsmiljø. Etter fagskulelova § 15 skal studentane ha eit godt og inkluderande læringsmiljø. Styret har ansvar for å legge forholda til rette for dette, i samarbeid med studentorgana. Etter § 15 andre ledd skal læringsmiljøet og det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet vere fullt forsvarleg med omsyn til helse, sikkerheit og velferd. Vidare skal det leggest til rette for at læringsmiljøet er utforma etter prinsippet om universell utforming.

Endringane i § 15 om læringsmiljø er av strukturell og språkleg art, og vil ikkje innebære endringar i studentane sine rettar. Fagskulen vil trekke fram følgande endringsforslag:

- Å definere omgrepet «læringsmiljø» i fagskulelova, slik at definisjonen i fagskulelova tilsvarar definisjonen av læringsmiljø i universitets- og høgskulelova.
- Å flytte reglane om individuell tilrettelegging, rett til å varsle og forbod mot gjengjelding frå § 15 til eigne føresegner i lova.

Fagskulen Vestland foreslår følgande uttale til endringar i fagskulelova om læringsmiljø:

Styret for Fagskulen Vestland opplever at strukturendringane knytt til læringsmiljø og studentane sine rettar er gode, og bidrar til ei meir heilskapleg regulering. Revideringa av fagskulelova § 15 om læringsmiljø vil gi ei tydelegare forståing av krava og rettane til studentane. Vidare er det positivt at styrets ansvar for universell utforming blir tydeleggjort.

Vedtakskompetanse

Styret er øvste ansvarlege styringsorgan for Fagskulen Vestland, jf. fagskulelova § 9 første ledd, og gir dermed høyringsuttale på vegner av fagskulen.

Konklusjon

Rektor vil tilrå at styret gir høyringsuttale om forslag til ny forskrift om høgare yrkesfagleg utdanning og forslag til endringar i fagskulelova slik det kjem fram av saka.

Saksnr: 2022/486-272**Saksbehandlar:** Inger Karine Kårdal Kversøy

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Styret for Fagskulen Vestland	VS 10/26	12.06.2026

Akkreditering av ny utdanning: Kalkulasjon og mengdelære (30 stp)

Forslag til vedtak

1. Styret vedtek å akkreditere utdanninga «Kalkulasjon og mengdelære» (30 stp).
2. Utdanninga vert akkreditert som nettbasert utdanning med samlingar.
3. Utdanninga vert akkreditert med studiestad Stord og Nordnes.

Samandrag

Fagskulen har utvikla utdanninga «Kalkulasjon og mengdelære» og gjennomført sakkunnig vurdering. Sakkunnig komité tilrår godkjenning av utdanninga på visse vilkår. Fagskulen har følgd opp vilkåra og revidert studieplanen i samsvar med tilbakemeldingane frå komiteen. Det vert no lagt fram sak om akkreditering av utdanninga for styret.

Torbjørn Mjelstad
rektor

Inger Karine Kårdal Kversøy
rådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Studieplan Kalkulasjon og mengdelære
- 2 Skjema sakkunnig komité

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Fagskulen har utvikla og gjennomført sakkunnig vurdering av utdanninga «Kalkulasjon og mengdelære» (30 stp.). Utdanninga er utvikla for å møte behovet i leverandørindustrien for kompetanse innan kalkulasjon, mengdeavtak og oppmåling i prosjektbasert industri.

Utdanninga er utvikla i tett samarbeid med næringslivet i Sunnhordland. Studiet skal bidra til å styrke kompetansen innan estimering av timar og kostnader i tidlegfase og tilbudsprosessar, samt oppmåling som kompensasjonsmetode i nye utbyggingsprosjekt.

Sakkunnig komité har vurdert studieplanen og kome med fleire tilrådingar knytt til læringsutbytte, vurderingsform, struktur og språklege presiseringar.

Sakkunnig komité

Fagskulen har utvikla og gjennomført sakkunnig vurdering av utdanninga «Kalkulasjon og mengdelære» på 30 studiepoeng. Sakkunnig komité har bestått av relevante representantar frå fagmiljø og næringsliv med kompetanse innan kalkulasjon, oppmåling og prosjektgjennomføring.

Fagleg ansvar: Gunnar Skogseth

Skogseth har 40 års erfaring frå privat næringsliv, inkludert 20 år innan elektro- og automasjonsingeniørfag i Aker, Kværner og ABB. Skogseth har dei siste 20 åra vore tilsett i Equinor, kor han har hatt roller innan prosjektstyring med ansvar for mellom anna kontraktsutarbeiding og mengdekalkulasjon.

Pedagogisk ansvar: Ingrid Hordvik

Hordvik har fagleg bakgrunn frå prosessindustrien ved CCB (land/offshore) og har vore faglærer innan kjemifag ved Fagskulen Vestland sidan 2009. Hordvik har òg vore sakkunnig ved arbeidet med nasjonale studieplanar gjennom HK-dir.

Fagskulen er einig med komiteen sine tilrådingar, og har følgd opp desse tilbakemeldingane og revidert studieplanen. Oppdatert studieplan er lagt ved saka.

Sakkunnig komité peika på fleire punkt som måtte presiserast eller vidareutviklast i studieplanen:

- NS 3420 måtte innarbeidast i utdanninga.
- Læringsutbytte måtte gjennomgåast og tydeleggjerast.
- Balansen mellom kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse måtte forbetrast.
- Vurderingssystemet måtte tydeleggjerast.
- Arbeidsmengde og organisering måtte forklarast betre.

Fagskulen har følgd opp alle punkta gjennom revisjon av studieplanen. NS 3420 er innarbeidd, læringsutbytta er reviderte og vurderingsordninga er klargjort som mappevurdering med karakter per emne.

Sakkunnig komité kom også med fleire tilrådingar knytt til:

- Språklege presiseringar
- Strukturering av arbeidsinnsats
- Tydelegare beskriving av samarbeid med arbeidslivet
- Breidde i opptakskrav
- Namn på utdanninga

Fagskulen har følgd opp tilrådingane og revidert studieplanen i samsvar med dette. Namnet på utdanninga er endra frå «Kalkulator i energibransjen» til «Kalkulasjon og mengdelære».

Om utdanninga

Utdanninga skal gi studentane kompetanse innan oppmåling og kalkulasjon knytt til større utbyggingsprosjekt og leverandørindustri. Studiet omfattar mengdeavtak, normbruk, prosjektstyring, kontraktsforståing og oppfølging av prosjekt.

Utdanninga er bygd opp med kombinasjon av teori, praksis og prosjektarbeid. Studentane skal utvikle forståing for samanhengen mellom tekniske spesifikasjonar, mengdeavtak, kontraktar, planlegging og prosjektgjennomføring.

Læringsutbytte

Gjennom studiet skal studentane oppnå følgjande læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om kalkuleringa og oppmålinga sin funksjon i store utbyggingsprosjekt
- har kunnskap om grunnleggjande arbeidsmetodikk innan kalkulering og oppmåling
- har kunnskap om sentrale omgrep, normer og dimensjonar som blir nytta i oppmålingsfaget
- har kunnskap om korleis timar og kostnader kan estimerast med utgangspunkt i mengdeavtak
- har kunnskap om typisk inndeling av mengder innan fagområde som stål, rør, elektro og overflatefag
- har kjennskap til ulike typar kontraktar og kompensasjonsformat, med særleg vekt på dei delane av kontrakten som gjeld oppmåling
- har kjennskap til fasane i eit bygge- eller utbyggingsprosjekt og korleis estimat blir utvikla gjennom prosjektfasane
- har kjennskap til sentrale tekniske spesifikasjonar med relevans for oppmåling, til dømes NORSOK eller NS3420

Ferdigheiter

Studenten

- kan bruke grunnleggjande arbeidsmetodikk innan kalkulering og oppmåling på ein vald disiplin
- kan gjennomføre mengdeavtak innan ein vald disiplin
- kan vurdere og kalkulere sentrale dimensjonar innan den valde disiplinen
- kan bruke relevante normer, spesifikasjonar og kontraktsgrunnlag i arbeid med mengdeavtak og kalkulering
- kan identifisere sentrale avhengigheiter mellom oppmåling, design, arbeidsoperasjonar og prosjektgjennomføring
- kan etablere rammer for nødvendig kommunikasjon mellom relevante fagpersonar og funksjonar i prosjektet

Generell kompetanse

Studenten

- har forståing for kalkuleringa og oppmålinga si rolle i prosjektgjennomføring, sett i samanheng med kontraktstype og prosjektfase
- kan formidle fagleg informasjon om kalkulering, oppmåling og mengdeavtak til relevante aktørar i eit prosjekt
- har eit bevisst forhold til eigne kunnskapar og ferdigheiter innan kalkulering og oppmåling
- kan reflektere over eiga rolle og eige ansvar i samspel med andre fagområde og funksjonar i prosjektorganisasjonen
- kan dele kunnskapar og erfaringar med andre i faglege og tverrfaglege samanhengar
- kan bidra til god kommunikasjon og samhandling i arbeid med mengdeavtak, kalkulering og prosjektgjennomføring

Opptaksgrunnlag

Opptaksgrunnlaget til utdanninga er fullført og bestått vidaregåande opplæring med relevant fagbrev, sveinebrev eller vitnemål frå relevant yrkesutdanning frå vidaregåande skule. Søkjarar som ikkje fyller dei generelle opptakskrava og som har fylt 23 år kan søkje om opptak på grunnlag av realkompetanse.

Organisering

Utdanninga er inndelt i hovudemne i samsvar med studieplanen, og vert tilbydd som nettbasert utdanning med samlingar. Utdanninga består av følgjande emne:

Emnenamn	Studiepoeng
Kalk1 Mengdekalkulering basis	10
Kalk2 Mengdekalkulering disiplinforståing	10
Kalk3 Mengdekalkulering – praksis i prosjekt	10
Sum	30 stp

Utdanningsform

Utdanninga vil bli tilbydd med utdanningsforma «nettbasert med samlingar» ved studiestad Stord og Nordnes.

Vedtakskompetanse

Fagskulen Vestland har akkreditering for fagområdet, og kan derfor sjølv akkreditere nye fagskuleutdanningar innanfor dette området, jf. fagskuleforskrifta § 48 (3). Styret skal fastsetje studieplanen og avgjere korleis den skal gjennomførast, jf. fagskulelova § 17 første ledd.

Konklusjon

Rektor vil tilrå at styret akkrediterer utdanninga «Kalkulasjon og mengdelære», 30 studiepoeng, som ei ny utdanning ved Fagskulen Vestland, studiestad Stord og Nordnes med utdanningsforma nettbasert med samling.

Kalkulasjon og mengdelære

Fagområde

Maskinteknikk

Studiestad

Nordnes

Stord

Studiepoeng

30

Studieform

Deltid

Nett

Studienivå

Høgare yrkesfagleg utdanning, nivå 5.1

Undervisningssemestre

2026 Haust

2027 Vår

Om studiet

Kalkulering, eller oppmåling, er ein arbeidsmetodikk som nyttast både til å estimere omfang av timar og kostnadar knytt til store utbyggingsprosjekt, og som og er nytta som kompensasjonsmetode i tilvergingskontraktar i leverandørindustrien. Oppmåling som fag krev god forståing av rekkefølge og metodikk for designutvikling, detaljert kjennskap til fysiske arbeidsoperasjonar innan mange fag (t.d. stål, rør, elektro og overflatefag) og i tillegg god forståing av kontraktar mellom kundar og leverandører i store utbyggingsprosjekt.

Denne kompetansen er vanskeleg å få tak i for leverandørindustrien, både i Noreg og internasjonalt. Det er relevante utdanningar i England som utdannar Quantity Surveyors, men sjølv den utdanninga vert for lite relevant til aktiviteten i den norske leverandørmarknaden. Sjølve prinsippa rundt oppmåling er ikkje tema i nokon utdanningar i Noreg hverken på videregående-, fagskole-, høyskole- eller universitetsnivå.

Utdanning av fleire personar innanfor dette fagområdet er avgjerande for å sikre at leverandørindustrien opprettheld evna si til å estimere timar og kostnadar for store prosjekt i tidlegfase og tilbudsprosessar – og at ein opprettheld oppmåling/kalkulering som ein aktuell kompensasjonsmetode i nye utbyggingsprosjekt.

Denne utdanninga er bygd opp rundt teorisamlingar og prosjektarbeid i kombinasjon med at kandidatane arbeider innanfor fagfeltet i pågåande prosjekt. Teorisamlingane tek sikte på å gje kandidatane kunnskap om og forståing for kalkyle sin funksjon i prosjektgjennomføringar og den grunnleggande metodiske tilnærminga som disiplinen nyttar seg av. Vidare skal dei gje kandidatane kjennskap til og innsikt i kontrakt og prosjektgjennomførings-metode, og koplinga mellom desse. Modulen bygger vidare på teorien ved å gje ei god innføring i dei einssilde faga som ein skal måle mengder innanfor, gjennom ein kombinasjon av teori, feltobservasjonar og praksis. Kandidatane skal til slutt anvende læringa i prosjektarbeid under kyndig rettleiing og skrive ei prosjektoppgåve som utdjupar forståinga for faget og belyser nye problemstillingar utover lærestoffet.

Utdanninga er bygd opp i samarbeid med næringslivet i Sunnhordland, med ønske om å vidareutvikle fagarbeidarar og ingeniørar med ny kompetanse og nye ferdigheiter.

Læringsutbytte

Kunnskapsdepartementet har fastsett "Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring" (NKR). Ei eittårig fagskuleutdanning er på nivå 5.1 i NKR, og ei toårig utdanning på fagskulenivå er på nivå 5.2. For alle utdanningar vert det utarbeidd læringsutbyttebeskrivingar (LUB) for utdanninga som heilskap og for kvart emne. Ein brukar då omgrepa overordna LUB og emne LUB.

Læringsutbyttebeskrivinga viser dei kvalifikasjonane studenten minst skal ha etter fullført utdanning.

Kunnskap

- har kunnskap om kalkuleringa og oppmålinga sin funksjon i store utbyggingsprosjekt
- har kunnskap om grunnleggjande arbeidsmetodikk innan kalkulering og oppmåling
- har kunnskap om sentrale omgrep, normer og dimensjonar som blir nytta i oppmålingsfaget
- har kunnskap om korleis timar og kostnader kan estimerast med utgangspunkt i mengdeavtak
- har kunnskap om typisk inndeling av mengder innan fagområde som stål, rør, elektro og overflatefag
- har kjennskap til ulike typar kontraktar og kompensasjonsformat, med særleg vekt på dei delane av kontrakten som gjeld oppmåling
- har kjennskap til fasane i eit bygge- eller utbyggingsprosjekt og korleis estimat blir utvikla gjennom prosjektfasane
- har kjennskap til sentrale tekniske spesifikasjonar med relevans for oppmåling, til dømes NORSOK eller NS3420

Ferdigheiter

- kan bruke grunnleggjande arbeidsmetodikk innan kalkulering og oppmåling på ein vald disiplin
- kan gjennomføre mengdeavtak innan ein vald disiplin
- kan vurdere og kalkulere sentrale dimensjonar innan den valde disiplinen
- kan bruke relevante normer, spesifikasjonar og kontraktsgrunnlag i arbeid med mengdeavtak og kalkulering
- kan identifisere sentrale avhengigheiter mellom oppmåling, design, arbeidsoperasjonar og prosjektgjennomføring
- kan etablere rammer for nødvendig kommunikasjon mellom relevante fagpersonar og funksjonar i prosjektet

Generell kompetanse

- har forståing for kalkuleringa og oppmålinga si rolle i prosjektgjennomføring, sett i samanheng med kontraktstype og prosjektfase
- kan formidle fagleg informasjon om kalkulering, oppmåling og mengdeavtak til relevante aktørar i eit prosjekt
- har eit bevisst forhold til eigne kunnskapar og ferdigheiter innan kalkulering og oppmåling
- kan reflektere over eiga rolle og eige ansvar i samspel med andre fagområde og funksjonar i prosjektorganisasjonen
- kan dele kunnskapar og erfaringar med andre i faglege og tverrfaglege samanhengar
- kan bidra til god kommunikasjon og samhandling i arbeid med mengdeavtak, kalkulering og prosjektgjennomføring

Opptak

Opptak

Denne utdanninga har lokalt opptak og vert lyst ut på Fagskulen Vestland sine nettsider og på Utdanning.no

Formelle opptakskrav

Generelle opptakskrav er fullført og bestått vidaregåande opplæring med fagbrev/svennebrev/vitnemål frå relevant yrkesutdanning frå vidaregåande skule.

Fagbrev og svennebrev som kvalifiserer til opptak

Bygg- og anleggsteknikk

- Anleggsgartnarfaget
- Anleggsmaskinførarfaget
- Anleggsrørleggjarfaget
- Asfaltfaget
- Banemontørfaget
- Betongfaget
- Brannførebyggjar
- Brønn- og borefaget
- Byggdriftarfaget
- Byggmontasjefaget
- Fjell- og bergverksfaget
- Fundamenteringsfaget
- Glasfaget
- Industrimålarfaget
- Isolatørfaget
- Murar- og flisleggjarfaget
- Målar- og overflateteknikkfaget
- Rørleggjarfaget
- Snikkarfaget
- Steinfaget
- Stillasbyggjarfaget
- Tak- og membrantekkkjarfaget
- Trelast- og limtreproduksjonsfaget
- Tømrarfaget
- Veg- og anleggsfaget
- Vegdrift- og vegvedlikehaldsfaget
- Ventilasjons- og blekkslagarfaget
- Feiarfaget
- Isolatørfaget

- Limtreproduksjonsfaget
- Murarfaget
- Målarfaget
- Reinholdsooperatørfaget
- Stillasbyggjarfaget
- Trelastfaget
- Trevare- og bygginnreiingsfaget

Elektro og datateknologi

- Automatiseringsfaget
- Avionikarfaget
- Dataelektronikarfaget
- Droneoperatørfaget
- Elektrikarfaget
- Elektroreparatørfaget
- Energimontørfaget
- Energioperatørfaget
- Fjernstyrte undervassoperasjonar
- Flymotormekanikarfaget
- Flystrukturmekanikarfaget
- Flysystemmekanikarfaget
- Heismontørfaget
- Kulde- og varmpumpeteknikkfaget
- Låsesmedfaget
- Maritim elektrikarfaget vg3 i bedrift
- Optronikarfaget
- Produksjonselektronikarfaget
- Romteknologi
- Signalmontørfaget
- Tavlemontørfaget
- Telekommunikasjonsmontørfaget
- Togelektrikarfaget
- Ventilasjonsteknikkfaget
- Viklarfaget
- Kulde- og varmpumpemontørfaget
- Viklar- og transformatormontørfaget

Handverk, design og produktutvikling

- Møbelsnikkarfaget

Teknologi- og industrifag

- Aluminiumskonstruksjonsfaget
- Anleggsmaskinmekanikarfaget
- Bilfaget, lette kjøretøy
- Bilfaget, tunge kjøretøy
- Billakkerarfaget
- Bilpleiefaget
- Bilskadefaget
- Boreoperatørfaget
- Brønnfaget, elektriske kabeloperasjonar
- Brønnfaget, havbotnintallasjonar
- Brønnfaget, komplettering
- Brønnfaget, kveilerøyperasjonar
- Brønnfaget, mekaniske kabeloperasjonar
- Brønnfaget, sementering
- Børsemakarfaget
- Chassispåbyggjarfaget
- CNC-maskineringsfaget
- Dimensjonskontrollfaget
- Finmekanikarfaget
- Gjenvinningsfaget
- Grafisk produksjonsteknikk
- Hjulustrustningsfaget
- Industriell overflatebehandling
- Industrimekanikarfaget
- Industrimontørfaget
- Industrioppmålingsfaget
- Industrirørleggjarfaget
- Industrisnikkarfaget
- Industritapetserarfaget
- Industritekstilfaget
- Kjemiprosessfaget
- Kran- og lyfteoperasjonsfaget
- Laboriefaget
- Landbruksmaskinmekanikarfaget
- Logistikkfaget
- Matrosfaget
- Modellbyggjarfaget
- Motormekanikarfaget
- Motorsykkelfaget

- NDT-kontrollørfaget
- Plastfaget
- Platearbeidarfaget
- Polymerkomposittfaget
- Produksjonsteknikkfaget
- Reservedelsfaget
- Serigrafifaget
- Skipsmotormekanikarfaget
- Sveisefaget
- Sykkelmekanikarfaget
- Truck- og liftmekanikarfaget
- Verktøymakarfaget
- Vg3 påbygging til generell studiekompetanse for yrkesfaglege utdanningsprogram
- Yrkessjåførfaget
- Bokbindarfaget
- Chassispåbyggjarfaget
- Garverifaget
- Gjenvinningsfaget
- Grafisk emballasjefaget
- Industriell skotøyproduksjon
- Industrisaumfaget
- Industritekstilfaget, farging, trykking og etterhandsaming
- Industritekstilfaget, fiskereiskapar
- Industritekstilfaget, garnframstilling
- Industritekstilfaget, trikotasje
- Industritekstilfaget, veving
- Låsesmedfaget
- Maritim innreiing
- Motormannfaget
- Plastmekanikarfaget
- Støyperifaget
- Tekstilrensfaget
- Termoplastfaget
- Trykkarfaget
- Vaskerifaget

Opptak på grunnlag av realkompetansevurdering

Søkjarar som ikkje fyller dei generelle opptakskrava, og som har fylt 23 år, kan søkje om opptak på grunnlag av realkompetanse. Realkompetanse er all den kompetansen ein person har skaffa seg gjennom utdanning, praktisk yrkeserfaring og deltaking i organisasjonar m.m.

Sjå Forskrift om opptak ved Fagskulen Vestland, 2022, §2 på www.lovddata.no for utfyllende informasjon om opptak.

Organisering av studiet

Studiet vert organisert på deltid over to semester. Kvart emne har 8 dags-samlingar, praksis, eigenstyrt aktivitet, innleveringar og mappevurdering. Praksis skjer på eigen arbeidsplass. Det siste emnet er endå meir praksisretta og vert avslutta med ein praksisperiode i eiga bedrift, kombinert med oppgåveskriving.

Arbeidsmengde i Kalkulasjon og mengdelære

EMNEBESKRIVING	EIGENSTYRT AKTIVITET	LÆRARSTYRTE AKTIVITETAR UTANOM SAMLINGAR	PRAKSIS	TIMEPLANFESTA TIMER	SUM
Dummy Kalk1 Mengdekalkulering basis	96	50	40	64	250
Dummy Kalk2 Mengdekalkulering disiplinforståing	96	50	40	64	250
Dummy Kalk3 Mengdekalkulering - praksis i prosjekt	106	0	80	64	250
Sum	298	100	160	192	750

Kalkulasjon og mengdelære

Fagområde: Maskinteknikk

Studieprogram: [Kalkulasjon og mengdelære](#)

Studieform: [Deltid](#)

Studiemodell:

EMNE	TYPE	2026 HAUST	2027 VÅR	SUM
Dummy Kalk1 Mengdekalkulering basis		10		10
Dummy Kalk2 Mengdekalkulering disiplinforståing		5	5	10
Dummy Kalk3 Mengdekalkulering - praksis i prosjekt			10	10
Sum		15	15	30

Studiemodellansvarleg: Arild Inge Bakke
Rune Sørtun

Arbeidsflyt studiemodell

Læringsformer

Fagskulen i Vestland legg til rette for læringsformer som gjer det mogleg for studentane å ta i bruk og vidareutvikle den kompetansen dei tileignar seg i studiet.

Tverrfaglege problemstillingar er vanlege i arbeidslivet, og blir derfor eit viktig element i utdanninga. Arbeid med slike problemstillingar vil vere sentralt i studiet og bidra til å styrke forståinga av heilskapen i faga. Kvart emne har også praksis med hospitering, for å sikre at studentane får innsyn i ulike dei ulike delane av prosessen.

Mappemetodikk blir nytta for å få bedre samanheng og heilskap i læringsprosessen. Læringsaktivitetar vert ikkje avslutta ved første innlevering, men blir brukt i læringsprosessen som eit grunnlag for rettleiing. Målet er ein tettare dialog mellom lærer og student om progresjon og utvikling.

Fagskulen Vestland brukar elles læringsformer som:

- lærerstyrt undervisning og førelesingar
- prosjektarbeid og prosjektoppgåver (både gruppe og individuelt)
- individuelle arbeidsoppgåver
- presentasjonar
- nettbasert undervisning
- rettleiing
- lab-øvingar
- praksis i felt

Undervisningsformer

Arbeidsformene skal vere relevante og føremålstenlege i tråd med læringsutbytteskildringane for utdanninga. Dette inneber at studentane, i tillegg til fagleg utvikling, òg skal utvikle evna til sjølvstendig arbeid, kommunikasjon, samarbeid og praktisk yrkesutøving. Studentane skal vidare utvikle evna til å sjå teknologien i eit breiare samfunns- og miljøperspektiv og kunne gjennomføre etiske refleksjonar.

Studentane har praktisk erfaring innan eigne fagområde, noko som gir høve til å legge til rette for erfaringsbaserte læringsformer. Variasjon i val av læringsmetodar er nødvendig for å oppnå ein heilskapleg kompetanse som omfattar både kunnskap, ferdigheiter og generell kompetanse. Prosjekt gir gode moglegheiter for opne problemstillingar som utfordrar studentane til å søkje gode, fagleg forsvarlege løysingar, der kreativitet og samarbeid vert styrkte. Samtidig får rettleiing ein naturleg plass i gjennomføringa av prosjekta.

Gjennom pedagogisk leiing skal studentane motiverast til sjølvstende og aktiv refleksjon over eigen læringsprosess. Det vert føresett at studentane tek initiativ og ansvar for eiga læring og det felles læringsmiljøet.

Undervisninga kan vere synkron og asynkron, gruppearbeid, rettleiing, laboratoriearbeid og sjølvstudium.

Læringsressursar kan inkludere bøker, dokumentasjon, lenkjer til nettsider, opplæringsfilmar, opptak av førelesingar m.m.

Vurdering

Utgangspunktet for all vurdering er læringsutbytteskildringane, både på overordna nivå og på emnenivå.

Vurderingsform kjem an på formålet med vurderinga og variere mellom ulike emne. Sjå emneplan for meir informasjon.

Vurderingsuttrykka A til F vert nytta, eller Bestått/Ikkje bestått vert nytta.

I emna er det fastsett ulike obligatoriske læringsaktivitetar som studenten må gjennomføre for å kunne få sluttvurdering.

Kva type vurdering og kva obligatoriske læringsaktivitetar som vert nytta i dei einskilde emna kjem fram av emneoversikta.

Fagskulen Vestlands rutinar for vurdering følgjer Fagskolelova §2-5.

Sluttvurdering

Studentane får éin karakter for kvart emne. Emnekarakter gir uttrykk for kompetanse som er oppnådd i ulike vurderingssituasjonar i emnet.

Vurderingsgrunnlag og -kriterium er beskrive i emneplanane. Det er lærarane i emnet som gjer sluttvurderinga.

Sluttdokumentasjon

Fullført og bestått fagskuleutdanning på 30 studiepoeng gir vitnemål.

Studentar som ikkje har fullført heile utdanninga, kan be om eit kompetansebevis som viser fullførte og beståtte emne.

Vitnemålet skal innehalde:

- Emne som inngår i utdanninga.
- Omfang av emne og oppnådd karakter.
- Overordna læringsutbytte.
- Nivå i Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk (NKR) 5.1 og kvalifikasjon som vart oppnådd.
- Karaktersystemet som blir brukt og tal på studiepoeng.
- Namn på utdanning.

Omgrepet Vocational Diploma (VD) blir brukt på vitnemålet for å sikre at det også kan nyttast internasjonalt.

Dummy Kalk1 Mengdekalkulering basis

Fagområde

Maskinteknikk

Studieprogram

Kalkulasjon og mengdelære

Stad

Nordnes

Stord

Vurdering

Studiepoeng

10

Undervisningssemestre

2026 Haust

Studienivå

Høgare yrkesfagleg utdanning, nivå 5.1

Om emnet

Grunnleggande arbeidsmetodikk

- Forståing av oppmålaren si rolle i prosjektorganisasjonen
- Designutvikling og mengdeavtak
- Normer (operasjonsbaserte og kontraktuelle)
- Datasystem og arbeidsoperasjonar
- Tekniske spesifikasjonar (til dømes NORSOK eller NS3420)

Prosjektfasar og gjennomføringsmodellar

- Gjennomføringsmodell, subcontracting og innkjøp
- Prosjektfasar og modning av estimat (inkl. Allowance og contingency)
- Prosjektplanlegging og måling av produktivitet

Kontraktsforståing

- Oppbygging av standardkontraktar (t.d. NF/NTK) og format som nyttast til oppmålingskontraktar

Method of Measurement og pre-ambles i kontrakten

Læringsutbytte

Kunnskap

- god forståing for kalkuleringa si rolle i bygge- og prosjektgjennomføring
- kunnskap om arbeidsmetodikk innan oppmåling, mengdeavtak og normbruk
- kjennskap til sentrale omgrep som produktivitet, allowance, contingency, kompensasjonsformat og Method of Measurement
- kunnskap om korleis ein estimerer timar og ressursbehov basert på mengder, normar og tekniske spesifikasjonar
- kjennskap til ulike kontraktstypar og dei delane av kontrakten som regulerer oppmåling, betaling og dokumentasjon
- kjennskap til prosjektfasar og relevante standardar, til dømes NORSOK eller NS3420

Ferdigheiter

- gjennomføre mengdeavtak frå teknisk underlag
- bruke normar og føresetnader som grunnlag for kalkulasjonar
- forklare samanhengen mellom oppmåling, kalkulering, planlegging, kontrakt og produksjon
- identifisere viktige avhengigheiter mellom sentrale prosjektfunksjonar
- tolke relevante delar av ein oppmålingskontrakt, som Method of Measurement og pre-ambles

Generell kompetanse

- formidle kalkuleringa og oppmålinga si rolle i prosjektgjennomføring
- forstå samanhengen mellom teknisk omfang, kontraktuelle krav, planlegging og økonomisk styring

- kommunisere fagleg om mengder, estimat, normbruk og kontraktuelle føresetnader
- reflektere over korleis kvaliteten på mengdeavtak og dokumentasjon påverkar estimat, produktivitet og prosjektresultat

Arbeidsinnsats

Timeplanfesta tid er dei fysiske samlingane som ligg inne i timeplanen.

Lærarstyrte aktivitetar utanom samlingar omfattar læringsstiar, asynkron undervisning, rettleiingstimar med lærar etter avtale (òg på kveldstid) og liknande.

Eigenstyrt aktivitet er arbeidet du som student legg ned på eiga hand: arbeid med innleveringar, gruppearbeid, førebuing til undervisning og lesing av pensum.

Praksis er tid brukt på eigen arbeidsplass på oppgåver som er relevante for emnet.

Arbeidsmengde

AKTIVITET	AKTIVITETSDETALJER	VARIGHET	STUDIEFORM	KOMMENTAR
Timeplanfesta timer		64 Tima(r)	Deltid	
Lærarstyrte aktivitetar utanom samlingar		50 Tima(r)	Deltid	
Eigenstyrt aktivitet		96 Tima(r)	Deltid	
Praksis		40 Tima(r)	Deltid	

NAMN	KRAV	KOMMENTAR
Innlevering 1	Innlevering Gruppering: Individuell	
Innlevering 2	Innlevering Gruppering: Individuell	

Vurdering

Mappevurdering:

- Innlevering 1
- Innlevering 2

VURDERINGSFORM	PRAKTISK INFO	HJELPEMIDDEL	KOMMENTAR
Vurderingsform Mappevurdering Karakterskala A-F Gruppering	Eksamenssystem Wiseflow		

Individuell

Litteratur- og utstyrsliste

- Donald Towey, (2017) Construction Quantity Surveying: A Practical Guide for the Contractor's QS, 2nd Edition. Wiley Blackwell
- Ostrowski, Sean D.C (2013) Measurement. Using the New Rules of Measurement. Wiley Blackwell
- Norsok-standarder
- Kompendium/notat blir delt ut i timane

Alle studieprogram som bruker dette emnet

- [Kalkulasjon og mengdelære](#)

Emneansvarleg

Rune Sørtun
arild.inge.bakke
stimed

Dummy Kalk2 Mengdekalkulering disiplinforståing

Fagområde

Maskinteknikk

Studieprogram

Kalkulasjon og mengdelære

Stadiestad

Nordnes
Stord

Vurdering

Studiepoeng

10

Undervisningssemestre

2026 Haust
2027 Vår

Studienivå

Høgare yrkesfagleg utdanning, nivå 5.1

Om emnet

Stål/rør

- Arbeidsoperasjonar og praktisk kunnskap om handverket

- Oppbygning av prisformat / mengdetabellar for faget
- Normar og oppmålingsreglar

Overflatefag (maling og isolasjon)

- Arbeidsoperasjonar og praktisk kunnskap om handverket
- Oppbygning av prisformat / mengdetabellar for faget
- Normar og oppmålingsreglar

Mekanisk, HVAC og elektro/instrument/telekom

- Arbeidsoperasjonar og praktisk kunnskap om handverket
- Oppbygging av prisformat / mengdetabellar for faget

Normar og oppmålingsreglar

Læringsutbytte

Kunnskap

- kunnskap om sentrale arbeidsoperasjonar innan stål, rør, overflatefag, mekanisk, HVAC og elektro/instrument/telekom
- kjennskap til praktiske forhold ved handverket som påverkar mengdeavtak og oppmåling
- kunnskap om prisformat, mengdetabellar, normar og oppmålingsreglar for dei ulike faga
- forståing for korleis faglege grensesnitt påverkar kalkulasjon, kontraktsoppfølging og prosjektgjennomføring

Ferdigheiter

- beskrive sentrale arbeidsoperasjonar innan dei aktuelle fagområda
- bruke prisformat og mengdetabellar som grunnlag for enkle mengdeavtak
- anvende relevante normar og oppmålingsreglar
- vurdere korleis praktiske utføringsforhold påverkar mengder, produktivitet og kostnad

Generell kompetanse

- kommunisere fagleg om arbeidsoperasjonar, mengder og oppmålingsreglar
- forstå samanhengen mellom handverk, kontraktuelle krav og økonomisk oppfølging
- bidra til kvalitet i mengdeavtak, kalkulering og dokumentasjon
- reflektere over korleis korrekt oppmåling påverkar prosjektresultat og samarbeid

Arbeidsinnsats

Timeplanfesta tid er dei fysiske samlingane som ligg inne i timeplanen.

Lærarstyrte aktivitetar utanom samlingar omfattar læringsstiar, asynkron undervisning, rettleiingstimar med lærar etter avtale (òg på kveldstid) og liknande.

Eigenstyrt aktivitet er arbeidet du som student legg ned på eiga hand: arbeid med innleveringar, gruppearbeid, førebuing til undervisning og lesing av pensum.

Praksis er tid brukt på eigen arbeidsplass på oppgåver som er relevante for emnet.

Arbeidsmengde

AKTIVITET	AKTIVITETSDETALJER	VARIGHET	STUDIEFORM	KOMMENTAR
Timeplanfesta timer		64 Tima(r)	Deltid	
Lærerstyrte aktiviteter utanom samlinger		50 Tima(r)	Deltid	
Eigenstyrt aktivitet		96 Tima(r)	Deltid	
Praksis		40 Tima(r)	Deltid	

NAMN	KRAV	KOMMENTAR
Innlevering 1	Innlevering Gruppering: Individuell	
Innlevering 2	Innlevering Gruppering: Individuell	

Vurdering

Mappevurdering:

- Innlevering 1
- Innlevering 2

VURDERINGSFORM	PRAKTISK INFO	HJELPEMIDDEL	KOMMENTAR
Vurderingsform Mappevurdering Karakterskala A-F Gruppering Individuell	Eksamenssystem Wiseflow		

Alle studieprogram som bruker dette emnet

- [Kalkulasjon og mengdelære](#)

Emneansvarleg

Rune Sørtun
arild.inge.bakke
stimed

Dummy Kalk3 Mengdekalkulering - praksis i prosjekt

Fagområde

Maskinteknikk

Studieprogram

Kalkulasjon og mengdelære

Stadiestad

Nordnes

Stord

Vurdering

Studiepoeng

10

Undervisningssemestre

2027 Vår

Studienivå

Høgare yrkesfagleg utdanning, nivå 5.1

Om emnet

Øving i praksis

- Oppdatering av oppmålings-forecast i prosjekt

Prosjektoppgåve

Nytta kunnskapen til å reflektere over praksis i prosjektet og/eller utdjupe vurderingar utover lærestoffet

Læringsutbytte

Kunnskap

- kunnskap om bruk og oppdatering av oppmålingsforecast i prosjekt
- kjennskap til arbeidsmetodikk og sentrale vurderingar for ei vald disiplin
- forståing for samanhengen mellom mengder, kalkulasjon, framdrift og prosjektoppfølgjing

Ferdigheiter

- bruke disiplinen sin arbeidsmetodikk i ei praktisk prosjektoppgåve
- oppdatere og vurdere oppmålingsforecast for ei vald disiplin
- gjennomføre vurderingar og kalkulasjonar basert på sentrale dimensjonar
- identifisere viktige avhengigheiter og kommunikasjonsbehov i prosjektet

Generell kompetanse

- reflektere over eigen fagleg kompetanse og utvikling
- dele kunnskap og erfaringar med andre
- sjå samanhengen mellom eige arbeid og tverrfagleg samarbeid

Arbeidsinnsats

Timeplanfesta tid er dei fysiske samlingane som ligg inne i timeplanen.

Eigenstyrt aktivitet er arbeidet du som student legg ned på eiga hand: arbeid med innleveringar, gruppearbeid, førebuing til undervisning og lesing av pensum.

Praksis er tid brukt på eigen arbeidsplass på oppgåver som er relevante for emnet.

Arbeidsmengde

AKTIVITET	AKTIVITETSDETALJER	VARIGHET	STUDIEFORM	KOMMENTAR
Timeplanfesta timer		64 Tima(r)	Deltid	
Praksis		80 Tima(r)	Deltid	
Eigenstyrt aktivitet		106	Deltid	

NAMN	KRAV	KOMMENTAR
Innlevering 1	Innlevering Gruppering: Individuell	
Refleksjonsnotat	Refleksjonsnotat Gruppering: Individuell	

Vurdering

Mappevurdering med:

- Innlevering 1
- Refleksjonsnotat

VURDERINGSFORM	PRAKTISK INFO	HJELPEMIDDEL	KOMMENTAR
Vurderingsform Mappevurdering Karakterskala A-F Gruppering Individuell	Eksamenssystem Wiseflow		

Alle studieprogram som bruker dette emnet

- [Kalkulasjon og mengdelære](#)

Emneansvarleg

Rune Sørtun
arild.inge.bakke
stimed

Skjema for arbeid i sakkyndig komité ved utvikling av ny utdanning innenfor akkreditert fagområde

I forbindelse med utvikling av ny utdanning skal det nedsettes en prosjektgruppe, som har ansvaret for å utarbeide en studieplan for utdanningen. Deretter skal en sakkyndig komité vurdere om studieplanen er godkjent eller ikke, ved å gjennomføre en formell, pedagogisk og faglig vurdering av studieplanen. Komiteen kan òg sette eventuelle premisser for opprettingen av studiet.

Dersom komiteen ikke godkjenner studieplanen skal planen sendes tilbake til prosjektgruppen, sammen med en rapport om mangler og feil. Prosjektgruppen må deretter gjøre de nødvendige endringene for at den sakkyndige komité skal kunne behandle saken videre.

Den sakkyndige komité utfører sitt arbeid ved å fylle ut skjemaet under.

Den sakkunnige komite har bestått av:

Faglig ansvar: Gunnar Skogseth

Har 40 års erfaring fra privat næringsliv, inkludert 20 år innen elektro- og automasjonsingeniørfag i Aker, Kværner og ABB.

De siste 20 årene har jeg vært ansatt i Equinor, hvor jeg har hatt roller innen prosjektstyring, med ansvar for blant annet kontraktutarbeidelse og mengdekalkulasjon.

Pedagogisk ansvar: Ingrid Hordvik

Faglig bakgrunn fra prosessindustrien ved CCB (land/offshore) og faglærer innen kjemifag Ved Fagskolen Vestland siden 2009 og har vært sakkunnig ved nasjonale studieplaner HK-dir.

1 Vurdering av studieplanen

Er læringsutbyttet for utdanningen relevant for yrkesfeltet?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 første ledd at utdanningens læringsutbytte skal være «relevant for ett eller flere yrkesfelt». Dette kravet må ses i sammenheng med fagskoleloven § 4 første ledd andre punktum, som sier at en fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet. I forarbeidene til loven er det lagt tydelig vekt på at fagskoleutdanninger skal svare på behovet i arbeidsmarkedet.

Svar:

Ut fra et faglig ståsted vurderes læringsutbyttet som relevant for yrkesfeltet, særlig for leverandørindustrien og prosjektbasert virksomhet der kalkulasjon og oppmåling inngår i tilbudsarbeid og prosjektgjennomføring. Studieplanen beskriver kompetanse knyttet til estimering av timer og kostnader, kontraktsforståelse og metodikk for mengdeavtak, noe som er sentrale ferdigheter i større bygge- og energiprosjekter.

Samtidig fremstår studieplanen noe snever ved at den i stor grad er knyttet til offshore- og energiprojekt. For å øke relevansen for et bredere arbeidsmarked bør utdanningen også knyttes tydeligere til etablerte standarder for oppmåling og kalkulasjon, for eksempel NS3420. Dette vil gjøre kompetansen mer overførbart til andre deler av bygg- og industrisektoren, inkludert landbasert industri og tradisjonelle bygg- og anleggsprosjekter.

Komiteen anbefaler derfor at studieplanen tydeliggjør bruk av NS3420 eller tilsvarende standarder, slik at utdanningen favner et større faglig område innen kalkulasjon.

Er læringsutbyttet for utdanningen utformet i tråd med NKR nivå 5.1/5.2?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 andre ledd at utdanningens læringsutbytte skal være «utformet i tråd med Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR)». Bestemmelsen stiller krav til hvordan læringsutbyttet skal beskrives, og på hvilket nivå kvalifikasjonene skal være. Læringsutbyttet for fagskoleutdanninger skal være på nivå 5.1 eller 5.2 i NKR, jf. fagskoleloven § 4 første ledd første punktum. Fagskoleutdanninger på under 60 studiepoeng skal normalt ha et læringsutbytte på delnivå 5.1. Fagskoleutdanninger på 60 studiepoeng skal ha et læringsutbytte på delnivå 5.1 eller 5.2. Vurderingen av delnivået gjøres av fagskolen selv. Fagskoleutdanninger på over 60 studiepoeng skal ha et læringsutbytte på delnivå 5.2.

Læringsutbyttebeskrivelsene i NKR omfatter tre dimensjoner av læring: Kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse. En læringsutbyttebeskrivelse skal beskrive hva en person vet, kan og er i stand til å gjøre som et resultat av læringsprosessen som skjer gjennom utdanningen. Læringsutbyttebeskrivelsene skal være utformet slik at det er forståelig for studenter og andre hvilken kompetanse en kan forvente etter endt utdanning.

Utdanningens læringsutbytte er ofte styrende for mange andre sider av utdanningen. Det må derfor være samsvar mellom det overordnede læringsutbyttet og utdanningens navn, omfang, nivå i NKR, faginnhold og struktur, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer, opptakskrav, fagmiljø og infrastruktur.

Læringsutbyttebeskrivelsene må være så fagspesifikke at de gir mening som en overordnet beskrivelse av kompetansen, og kan derfor ikke ligge for tett på de generelle formuleringene i NKR. Det må også være mulig å vurdere om læringsutbyttet er oppnådd, og om studentene kan oppnå læringsutbyttet med grunnlag i startkompetansen de kommer inn med (utdanningens opptakskrav).

Svar:

Utdanningen er definert som høyere yrkesfaglig utdanning på NKR nivå 5.1, noe som er i samsvar med omfanget på 30 studiepoeng.

Læringsutbyttebeskrivelsene er strukturert etter kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse, slik NKR krever. Flere av formuleringene er relevante og fagspesifikke, blant annet knyttet til arbeidsmetodikk for kalkulasjon, kontraktstyper og prosjektfaser.

Likevel fremstår enkelte deler av studieplanen som uferdige eller uklare. Komiteen har identifisert følgende forbedringspunkter:

- Det forekommer enkelte feilskrivninger og språklige uklarheter som bør rettes opp.
- Opptakskravene inneholder en omfattende liste over fagbrev som fremstår lite presis i forhold til studiets faglige profil, og denne bør gjennomgås og avgrenses.
- Læringsutbyttebeskrivelsene for emnene Kalk 1, Kalk 2 og Kalk 3 har enkelte mangler eller utydigheter, spesielt når det gjelder balansen mellom kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Samlet sett vurderer læringsutbyttet å være i tråd med NKR, men med behov for mindre presiseringer. Få med tydelige kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse da dette er uteblitt noen steder

Er kvalifikasjonene som læringsutbyttet gir tilstrekkelig for å utøve yrket?

Det følger av fagskoletilsynsforordningen § 2-1 andre ledd at kvalifikasjonene som utdanningens læringsutbytte skal gi må være «tilstrekkelig for å utøve yrket». Kravet må ses i sammenheng med fagskoleloven § 4 første ledd andre punktum som sier at fagskoleutdanning skal gi kompetanse «som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak». I forarbeidene til fagskoleloven er det presisert at en fagskoleutdanning skal være en avsluttet og selvstendig utdanning med opplæring i spesifikke ferdigheter. Videre studier eller formell opplæring skal ikke være en nødvendig forutsetning for å kunne bruke kompetansen i arbeid.

Svar:

Arbeid innen kalkulasjon og oppmåling i større prosjekt krever normalt betydelig erfaring, praktisk innsikt og forståelse for prosjektgjennomføring. Utdanningen gir imidlertid en relevant faglig innføring i metodikk, kontraktsforståelse og mengdeavtak, noe som kan bidra til at kandidater raskere kan inngå i slike arbeidsoppgaver.

Komiteen vurderer derfor at læringsutbyttet gir et godt grunnlag for å kunne arbeide med kalkulasjons- og oppmålingsoppgaver i prosjektorganisasjoner, særlig som del av et fagmiljø eller under veiledning av mer erfarne medarbeidere. Utdanningen fremstår dermed som relevant og anvendelig i arbeidslivet.

Samarbeider fagskolen med aktører i yrkesfeltet/deltar i faglige nettverk som sikrer at utdanningen er relevant for yrkesfeltet over tid?

Det følger av fagskoletilsynsforordningen § 2-1 første ledd at fagskoler skal samarbeide med aktører i arbeidslivet «for å sikre at utdanningens læringsutbytte er relevant for ett eller flere yrkesfelt».

Ordlyden tilsier at utdanningen skal være yrkesrettet, og stiller krav til formålet med samarbeidet mellom fagskolen og aktørene i arbeidslivet. Kravet må tolkes i lys av fagskoleloven § 4 første ledd andre punktum, som sier at en fagskoleutdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk i arbeidslivet. I forarbeidene til loven er det lagt tydelig vekt på at fagskoleutdanninger skal svare på behovet i arbeidsmarkedet.

Samarbeidspartnerne må være relevante for å sikre at utdanningen kan tas i bruk i arbeidslivet, og fagskolen må kunne vise til planer om regelmessig og systematisk samarbeid med arbeidslivet. Det sentrale er at samarbeidet bidrar til at utdanningen er relevant for minst ett yrkesfelt. Det er ikke tilstrekkelig at enkeltpersoner i fagmiljøet har uformell kontakt med representanter fra yrkesfeltet. Samarbeidet med arbeidslivet bør handle om utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen.

Svar:

Dokumentasjonen viser at arbeidslivet har deltatt i utviklingen av utdanningen, blant annet gjennom representanter fra Aker Solutions i prosjektgruppen og gjennom dialog med relevante virksomheter i regionen.

Dette viser at utdanningen er utviklet i samarbeid med arbeidslivet og at kompetansebehovet er kartlagt i relevante industrimiljøer.

Samtidig fremgår det i mindre grad hvordan samarbeidet med arbeidslivet skal organiseres og videreføres i utvikling, gjennomføring og evaluering av utdanningen over tid. Komiteen anbefaler derfor at dette tydeliggjøres nærmere.

Har utdanningen et dekkende navn?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav a at utdanningen skal ha «et dekkende navn». Ordlyden tilsier at navnet skal signalisere hvilken kompetanse studentene har etter endt utdanning, og at navnet ikke kan være så overordnet at det er utydelig hva som ligger i utdanningen. Utdanningens navn må gi mening for potensielle studenter, arbeidsgivere og samfunnet ellers.

Kravet til utdanningens navn må særlig ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbytte, faginnhold og omfanget på utdanningen. Navnet skal ikke si noe om utdanningens nivå eller lengde, og skal derfor ikke inneholde ordet «fagskoleutdanning» eller henvise til antall studiepoeng. Utdanningens navn må være så presist at det ikke kan forveksles med andre eksisterende utdanninger på et annet nivå i NKR, utdanninger med et annet læringsutbytte eller fagskoleutdanninger som er vesentlig lengre eller kortere.

Svar:

Navnet *Kalkulasjon og mengdelære i energiprojekt* beskriver i hovedsak innholdet i studiet, og gir en indikasjon på at utdanningen handler om kalkulasjon og oppmåling i prosjektbasert industri. Samtidig kan navnet oppfattes som relativt smalt og tett knyttet til energiprojekt. Dersom utdanningen også skal være relevant for andre typer industri- eller byggeprosjekter, kan det vurderes om navnet bør gjøres mer generelt.

Det kan også vurderes om det bør etableres en engelsk tittel i tråd med praksis ved mange fagskoleutdanninger, slik at kvalifikasjonen lettere kan forstås internasjonalt (til informasjon er dette sjekket opp og fullt tillatt i NOKUT).

Er omfanget, faginnholdet og strukturen i utdanningen egnet til at studentene kan nå læringsutbyttet?

Omfang:

Det følger av fagskoleloven § 4a første ledd første punktum at en fagskoleutdanning skal ha et innhold og omfang som tilsvarer «inntil to års utdanning på fulltid». Etter fagskoleloven § 17 andre ledd andre punktum er et fullt studieår normert til 60 studiepoeng. En fagskoleutdanning skal som hovedregel være på mellom 30 og 120 studiepoeng, jf. fagskoletilsynsforskriften § 2-2 første ledd. Fagskulen Vestland kan med hjemmel i fagskoleloven § 4a andre ledd få akkreditert og selv akkreditere utdanninger på mindre enn et halvt års omfang (30 studiepoeng). Fagskulen Vestland må søke NOKUT om unntak for å etablere fagskoleutdanninger på mellom 120 og 180 studiepoeng, jf. fagskoleloven § 4a første ledd andre punktum og fagskoleforskriften § 42.

Faginnhold og struktur:

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav b at utdanningen skal ha et faginnhold og en struktur «som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet». Ordlyden tilsier at utdanningen skal ha et innhold og må være organisert på en måte som gjør det mulig for studentene å oppnå utdanningens læringsutbytte. De fleste utdanninger er delt opp i emner, og emnene skal til sammen bidra til at det overordnede læringsutbyttet oppnås. Det må derfor ses på hvilke emner utdanningen er satt sammen av, omfanget av disse emnene og hvilke sentrale tema som inngår i hvert av emnene.

For at kravet skal være oppfylt må faginnholdet verken være for snevert eller for omfattende til at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Videre kreves det at rekkefølgen og sammenhengen mellom emner og temaer er logisk, og støtter opp under den læringsprosessen studentene skal gjennomgå.

Svar:

Studiet er organisert som et deltidsstudium over to semestre med tre emner 10 studiepoeng.

Strukturen med en progresjon fra grunnleggende metodikk til disiplinforståelse og deretter praksis i prosjekt fremstår logisk og faglig relevant. Samtidig peker komiteen på flere forhold som bør forbedres:

- Studieplanen bør tydeliggjøre hvilket standardverk som ligger til grunn for oppmåling, for eksempel NS3420, eller tydelig definere hvilke standarder som brukes.
- Arbeidsinnsats og fordeling av aktiviteter mellom emnene Kalk 1, 2 og 3 bør beskrives tydeligere.
- Formuleringen om «5 timers arbeidsinnsats per uke» fremstår lite presis og bør beskrives mer pedagogisk eller i studiepoengrelatert arbeidsmengde.
- Litteraturlisten bør struktureres tydeligere og plasseres mer oversiktlig i studieplanen.
- Dersom det ikke gjennomføres eksamen, må begrepet eksamen fjernes og vurderingsformen beskrives konsekvent som mappevurdering.

Er undervisnings-, lærings- og vurderingsformene i utdanningen egnet til at studentene kan nå læringsutbyttet?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 tredje ledd bokstav c at utdanningen skal ha undervisnings-, lærings- og vurderingsformer «som er egnet til at studentene kan oppnå

læringsutbyttet». Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene må altså være tilpasset utdanningen, slik at studentene kan nå læringsutbyttet.

Utdanningens undervisnings-, lærings- og vurderingsformer må understøtte faginnholdet og strukturen i utdanningen. Undervisnings-, lærings- og vurderingsformene må også passe til utdanningsformen, det vil si om utdanningen skal gis stedbasert, nettbasert eller som en kombinasjon av disse. Det bør være både teoretiske og praktiske undervisnings- og læringsaktiviteter. Vurderingsformene må være tilpasset emnene og læringsaktivitetene, og må dessuten være tilpasset hensikten om å gi studentene tydelige mål og tilbakemeldinger. Gjennom vurderingen skal det kunne fastsettes i hvilken grad studentene har oppnådd læringsutbyttet for utdanningen.

Svar:

Studieplanen beskriver en kombinasjon av forelesninger, prosjektarbeid, praksis, nettbasert undervisning og mappevurdering.

Dette fremstår i utgangspunktet som hensiktsmessige læringsformer for et praksisnær fagområde. Samtidig fremstår vurderingssystemet noe uklart:

- Det fremgår ikke tydelig om utdanningen gir én samlet karakter eller kun emnekarakterer.
- Det er uklart hvordan gruppe- og individuelle oppgaver inngår i vurderingen.
- Vurderingssystemet fremstår generelt som noe komplisert og bør forenkles og tydeliggjøres.

Er opptakskravene de rette for utdanningen?

Fagskoleopptak er regulert i fagskoleloven § 16, mens fagskoleforskriften § 7 presiserer fagskolelovens kvalifiseringskrav. Det følger av fagskoleforskriften § 7 første ledd at opptak til fagskoleutdanninger krever «relevant fag- eller svennebrev, treårig yrkesfaglig opplæring eller generell studiekompetanse, [...] eller tilsvarende realkompetanse». Innenfor disse rammene er det fagskolene selv som bestemmer hvilke opptaksgrunnlag som skal gjelde for utdanningene de tilbyr. Etter fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd første punktum kan styret stille «spesielle opptakskrav som er relevante for fagskoleutdanningen». Etter femte ledd første punktum kan styret også stille opptakskrav om «fullført og bestått fagskoleutdanning til fagskoleutdanninger».

Det må komme frem hva som er det generelle opptakskravet til studiet, for eksempel ved å oppgi de aktuelle fagbrevene som gir opptak. Videre må opptakskravet ses i sammenheng med utdanningens overordnede læringsutbyttebeskrivelse, innhold og omfang. Det må vurderes om det er realistisk at studentene kan nå det overordnede læringsutbyttet for utdanningen, innenfor det oppgitte omfanget (studiepoeng), med opptakskravet som er gitt. Opptakskravet skal også inneholde bestemmelser om realkompetansevurdering i tråd med fagskoleloven § 16 og fagskoleforskriften § 7. Realkompetanse er definert i fagskoleforskriften § 2 bokstav b som «dokumentert kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse tilegnet uavhengig av læringsarena, gjennom formell, ikke formell og uformell læring». Opptak på grunnlag av realkompetanse forutsetter en tilsvarende kompetanse som det generelle opptakskravet til utdanningen. I utgangspunktet er det kun søkere som er 23 år eller eldre i opptaksåret som kan tas opp på grunnlag av realkompetanse, jf. fagskoleloven § 16 første ledd andre punktum.

Fagskolens styre kan stille spesielle opptakskrav som er «relevante» for fagskoleutdanningen, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd første punktum. Med spesielle opptakskrav menes «krav om bestemte fag, fagbrev, svennebrev, karakterer, poeng, opptaksprøver, arbeidserfaringer, autorisasjoner, sertifiseringer eller andre yrkesgodkjenninger», jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd

andre punktum. Listen er uttømmende, og fagskolen har ikke anledning til å stille andre spesielle opptakskrav enn dem som er listet opp. Dersom fagskolen har satt spesielle opptakskrav for utdanningen, må det komme tydelig frem hva som kreves av søkerne. Dersom en utdanning har opptaksprøve som spesielt opptakskrav, må fagskolen fastsette hvor stor vekt opptaksprøven skal tillegges, jf. fagskoleforskriften § 18. Etter fagskoleforskriften § 7 tredje ledd kan realkompetansevurdering ikke foretas for opptak til fagskoleutdanninger der fagskolen har stilt som opptakskrav at studentene har yrkesgodkjenning, autorisasjon eller sertifisering etter annen lovgivning, jf. fagskoleforskriften § 7 fjerde ledd.

Svar:

Denne listen fremstår lite målrettet mot studiets faglige innhold. For å sikre at studentene har riktig forkunnskap bør opptakskravene gjennomgås og avgrenses til fagområder som er direkte relevante for kalkulasjon, oppmåling og prosjektarbeid innen industri eller bygg- og anlegg.

Er det krav til eventuelle internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler i utdanningen? Er disse i så fall ivaretatt?

Det følger av fagskoleforskriften § 47 fjerde ledd at fagskoleutdanningen skal være «i tråd med de internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler som Norge er forpliktet til å følge». Det er stort sett bare utdanningen innen samferdselsfag som er regulert av internasjonale standarder, konvensjoner og avtaler, som for eksempel luftfart, maritime fag og jernbane.

Svar:

Det foreligger ingen krav om internasjonale konvensjoner eller standarder for denne typen utdanning. Komiteen anbefaler likevel at studieplanen i større grad knyttes til etablerte **nasjonale standarder som NS3420**, da dette vil styrke utdanningens relevans og anvendbarhet i norsk industri.

Dersom utdanningen har praksis, er kravet til praksisavtaler ivaretatt?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-1 fjerde ledd at det for utdanninger med praksis skal foreligge «en skriftlig praksisavtale mellom fagskolen og praksisstedet om hvordan praksisen skal gjennomføres». Praksis er en læringsaktivitet som skjer i en virksomhet utenom fagskolen, der en student deltar i ordinære arbeidsoppgaver i arbeidslivet for å oppnå et bestemt læringsutbytte. Det vil være personalet på praksisstedet som står for opplæring og veiledning av studentene i det daglige under praksistiden. Det er fagskolens ansvar å sørge for at studentene har en tilfredsstillende praksisplass der de kan oppnå læringsutbyttet for praksisen.

Hensikten med en praksisavtale er å sikre at læringsaktivitetene som skjer i praksisen har høy kvalitet, slik at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Praksisavtalen skal derfor handle om hvordan praksisen skal gjennomføres. Hva det innebærer vil avhenge av den enkelte utdanningen og praksisen. Aktuelle elementer er

- praksisens læringsutbytte, varighet, omfang og arbeidskrav
- fagskolens ansvar for praksisen, blant annet for
 - oppfølging og veiledning av studentene mens de er i praksis
 - vurderingsoppgaver som fagskolen skal utføre

- praksisstedets ansvar for praksisen, herunder
 - krav til deres praksisveileders kompetanse og kapasitet
 - oppfølging og veiledning av studentene mens de er i praksis
 - vurderingsoppgaver som praksisstedet skal utføre
- økonomiske forhold
- mekanismer for å avklare uenigheter eller avtalebrudd

Praksisavtalen skal være skriftlig, og den skal være inngått mellom fagskolen og praksisstedet. Studentene er ikke del av praksisavtalen.

Svar:

Studieplanen omtaler praksis i prosjekt, men det fremgår ikke tydelig hvordan praksis organiseres eller hvilke samarbeidsavtaler som foreligger med virksomheter.

Dersom praksis skal inngå i studiet, må det beskrives:

- hvilke virksomheter som kan tilby praksis
- hvordan praksisen organiseres
- hvilke læringsmål praksisen skal dekke
- hvilke avtaler som foreligger mellom fagskolen og praksisstedene

Dersom utdanningen har praksis, har praksisveilederne nødvendig kompetanse?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-4 at eksterne praksisveiledere skal ha «kompetanse til å veilede og vurdere studentene i praksis». Dette kravet er bare relevant for utdanninger med praksis, og stiller krav til de eksterne praksisveilederne. Praksisveiledere som er ansatt ved fagskolen (interne praksisveiledere) er en del av fagskolens fagmiljø, og dekkes av kravene i fagskoletilsynsforskriften § 2-3 (om fagskolens fagmiljø, se s. 15-16).

Med «ekstern praksisveileder» menes den veilederen studenten har på arbeidsplassen hvor han eller hun har sin praksis. Praksisveilederen skal kunne veilede studentene slik at de oppnår læringsutbyttet for utdanningen. For å kunne få til dette, må praksisveilederen kjenne læringsutbyttebeskrivelsen for den konkrete utdanningen og praksisen godt. Praksisveilederen skal vurdere studentenes kompetanse, og må derfor ha kompetanse i å vurdere, kjenne fagskolens vurderingskriterier og forstå karakterskalaen og hva som er godt nok for å bestå praksis.

Det er fagskolens ansvar å sørge for at de eksterne praksisveilederne har rett kompetanse. Kompetansen kan for eksempel sikres gjennom kurs eller veiledningsmateriale til veilederne. Kvalitetssikring av praksis er alltid fagskolens ansvar.

Svar:

Dersom praksis inngår i studiet må dokumenter foreligge som beskriver hvordan det sikres at praksisveiledere har tilstrekkelig kompetanse til å veilede og vurdere studentene.

Er studentene sine arbeidsforhold, informasjon og velferd ivaretatt?

Studentenes læringsmiljø:

I fagskoleloven § 15 står det følgende om studentenes læringsmiljø: «Styret har det overordnede ansvaret for studentenes læringsmiljø. Styret skal, i samarbeid med studentorganene, legge forholdene til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø. Styret skal innenfor sitt ansvarsområde

arbeide for å forebygge og forhindre trakassering og seksuell trakassering, jf. likestillings- og diskrimineringsloven § 13.

Hvis fagskolen er tilknyttet en studentsamskipnad, skal styret i samarbeid med studentsamskipnaden legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø og arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

Styret har ansvaret for at læringsmiljøet og det fysiske og psykiske arbeidsmiljøet er fullt forsvarlig med hensyn til studentenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal styret, så langt det er mulig og rimelig, sørge for

- a. at lokaler, adkomstveier, trapper, mv. er dimensjonert og innredet for den virksomheten som drives
- b. at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklime og luftkvalitet
- c. at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige
- d. at lokalene er innredet slik at studentene unngår uheldige fysiske belastninger
- e. at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges
- f. at tekniske innretninger og utstyr er sikret og blir vedlikeholdt, slik at studentene unngår skader og ulykker
- g. at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at personer med nedsatt funksjonsevne kan studere ved fagskolen
- h. at læringsmiljøet er innrettet for studenter av ulike kjønn
- i. at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

[...]

Studenter med funksjonsnedsettelse og studenter med særskilte behov har rett til egnet individuell tilrettelegging av lærested, undervisning, læremidler og eksamen, for å sikre likeverdige opplærings- og utdanningsmuligheter. Retten gjelder tilrettelegging som ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for utdanningsinstitusjonen. I denne vurderingen skal det legges særlig vekt på tilretteleggingens effekt for å fjerne barrierer for disse studentene, kostnadene ved tilretteleggingen og institusjonens ressurser. [...]. Tilretteleggingen skal ikke føre til en reduksjon av de faglige kravene som stilles i den enkelte utdanningen.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i tredje ledd er oppfylt. [...].»

Om fagskoleloven § 15:

Det er fagskolens styre som har det overordnede ansvaret for studentenes lærings- og arbeidsmiljø, jf. fagskoleloven § 15 første ledd. Å ha ansvar for studentenes lærings- og arbeidsmiljø betyr å

- sikre at regelverket om studentenes lærings- og arbeidsmiljø er oppfylt
- legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø
- arbeide for å forebygge og forhindre alle former for trakassering.

Styret skal samarbeide med studentorganene om studentenes læringsmiljø. Hvis fagskolen er tilknyttet en studentsamskipnad, skal styret også samarbeide med studentsamskipnaden, jf. fagskoleloven § 15 første og andre ledd. Samarbeidet skal dreie seg om å legge til rette for et godt og inkluderende læringsmiljø og å arbeide for å bedre studentvelferden på lærestedet.

Fagskoleloven § 15 tredje ledd sier at studentenes lærings- og arbeidsmiljø skal være fullt forsvarlig med hensyn til studentenes helse, sikkerhet og velferd. Hva som er "fullt forsvarlig" må ses i lys av teknisk og sosial utvikling i samfunnet og fagskolens og utdanningenes type og organisering.

Etter fagskoleloven § 15 første og andre ledd skal læringsmiljøet være «godt og inkluderende». Kravet gjelder for både det fysiske og det psykososiale miljøet. Lærings- og arbeidsmiljøet omfatter alle forhold i miljøet som kan påvirke studentene i deres studiesituasjon, for eksempel lokaler, utstyr, inneklima, omgangsform og -tone blant de ansatte og studentene imellom og andre velferdsmessige forhold. Miljøet skal være slik at det legger til rette for at studentene kan tilegne seg den kunnskapen, den kompetansen og de ferdighetene utdanningen skal gi. I kravet om et godt og inkluderende læringsmiljø ligger det også at fagskolen må arbeide for at miljøet skal være fritt for diskriminering, trakassering, mobbing, trusler og vold. Et godt og inkluderende læringsmiljø skal oppleves som en trygg arena hvor studentene kan lære, og fagskolen må arbeide for at miljøet skal inkludere alle studentene.

Fagskoleloven § 15 tredje ledd stiller tydelige krav til det fysiske miljøet ved fagskolen. Noen av kravene må oppfylles når det planlegges hvilke lokaler som skal brukes og hvordan de skal innredes. Dette gjelder for eksempel kravene til lys- og lydforhold, trapper, innredning m.m. Andre krav er knyttet til den daglige driften av fagskolen, for eksempel standarder for renhold og vedlikehold. Kravene til det fysiske miljøet ved fagskolen gjelder «så langt det er mulig og rimelig», jf. fagskoleloven § 15 tredje ledd. Dette innebærer at fagskolene må finne en balanse mellom å sikre studentenes behov og det som er hensiktsmessige og kostnadseffektive tiltak. Fagskolene må gjøre en konkret vurdering av hva som vil være tilfredsstillende standarder ved de enkelte studiestedene og utdanningene. For eksempel vil fagskoler som bare eller i all hovedsak har nettbaserte utdanninger, ikke trenge samme type lokaler som fagskoler som tilbyr stedbaserte utdanninger.

Etter fagskoleloven § 15 tredje ledd bokstav i skal læringsmiljøet ved fagskolen være utformet etter «prinsippet om universell utforming». Universell utforming betyr at produkter, omgivelser, programmer og tjenester er utformet på en måte som gjør at de i så stor utstrekning som mulig kan brukes av alle uten tilpassing eller alternativer. Alle fagskoler skal sørge for universell utforming av lokalene sine, utstyret sitt og omgivelsene sine.

Etter fagskoleloven § 15 femte ledd har studenter med funksjonsnedsettelse eller særskilte behov rett på individuell tilrettelegging av lærestedet, undervisningsopplegget, læremidler (inkludert lærebøker og IKT) og eksamen. Bakgrunnen for rettigheten er at disse studentene skal kunne ta fagskoleutdanning på lik linje med andre studenter, og være i stand til å oppnå det samme læringsutbyttet som andre. Manglende individuell tilrettelegging kan være ensbetydende med diskriminering. Studentenes rett til en egnet individuell tilrettelegging gjelder bare så langt det ikke innebærer "en uforholdsmessig byrde" for fagskolen.

NOKUT har det overordnede tilsynsansvaret for reglene i fagskoleloven, og dermed også for regelen om læringsmiljø i fagskoleloven § 15. Arbeidstilsynet fører tilsyn med at fagskolen følger kravene til utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet, jf. fagskoleloven § 15 sjette ledd, jf. tredje ledd.

Svar:

Dette punktet vurderes som tilfredsstillende og i tråd med kravene i fagskoleloven.

Har fagskolen den lærerkompetansen og tilgangen til fagressurser som er nødvendig for å drifte utdanningen?

Fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen:

I fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første ledd står det følgende om fagmiljøet som er tilknyttet utdanningen: «Fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til antallet studenter og utdanningens innhold og egenart. I fagmiljøet skal det finnes personer med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse og oppdatert yrkeserfaring».

I andre ledd står det videre: «Utdanningen skal ha en

- a. faglig ansvarlig som har ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha utdanning som er relevant for utdanningens innhold og egenart, og være ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.
- b. utdanningsfaglig ansvarlig med utdanningsfaglig utdanning som har ansvar for å legge til rette for studentenes læring».

Etter tredje ledd skal fagskolen «fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning». Fagmiljø er definert i fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav a som «de som regelmessig og direkte bidrar til å gjennomføre, organisere eller utvikle utdanningen eller fagområdet». Fagmiljøet kan bestå av fast ansatte, midlertidige ansatte og timelærere, og de ansatte kan være i heltids- eller deltidsstillinger.

Om fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første ledd:

Fagskoletilsynsforskriften § 2-3 første ledd første punktum beskriver et overordnet krav om at fagmiljøets størrelse og kompetanse skal stå i forhold til utdanningens innhold og egenart og til hvor mange studenter som til enhver tid tar utdanningen. Det er ikke stilt noen absolutte krav til hvor mange personer som må være en del av fagmiljøet. Det sentrale er at fagmiljøet består av nok personer til at det er mulig å gjennomføre alle aktiviteter knyttet til planlegging, undervisning, tilbakemelding, vurdering og liknende.

Det stilles konkrete krav til hva slags kompetanse det samlede fagmiljøet skal ha. Hvilken kompetanse som skal finnes i et konkret fagmiljø, krever en konkret vurdering av blant annet den enkelte utdanningens faginnhold og undervisningsform. Fagmiljøet må ha rett faglig kompetanse til å kunne gjennomføre opplæring og vurdering i tråd med studieplanen. Utdanningsformen vil kunne påvirke hvilken kompetanse som er nødvendig i fagmiljøet. Også sammensetningen av studentene, og studentenes startkompetanse, vil kunne påvirke hva som kreves av fagmiljøet.

I tillegg til det overordnede kravet om at fagmiljøets kompetanse skal stå i forhold til utdanningens studenter og utdanningens egenart, er det også et krav i bestemmelsens første ledd andre punktum om at det må finnes noen i fagmiljøet med utdanning minst på fagskolenivå, utdanningsfaglig kompetanse (kompetanse i å fremme studenters læring, kan bestå av pedagogisk, didaktisk, digital eller annen relevant kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav b) og oppdatert yrkeserfaring. Disse kravene er relative og må stå i forhold til utdanningens type og målgruppe. Ettersom det ikke er stilt krav om et bestemt antall personer i fagmiljøet, kan alle de tre kompetansekravene i teorien dekkes av én person. For at fagmiljøet skal oppfylle formålet med forskriftskravet, må fagmiljøet likevel ha en viss størrelse og stabilitet. Det er derfor vanskelig å se for seg at et fagmiljø på én person vil kunne være tilstrekkelig.

Om fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre ledd:

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre ledd bokstav a skal utdanningen ha en faglig ansvarlig, som skal ha et særlig ansvar for utviklingen og gjennomføringen av utdanningen. Den faglig ansvarlige skal ha en utdanning som er «relevant for den aktuelle fagskoleutdanningen» og være ansatt ved fagskolen «i minst 50 prosent stilling». Det er ikke et krav om fast eller full stilling. Den faglig ansvarlige må ha kompetanse til å hente inn og kvalitetssikre bidrag fra fagmiljøet og/eller samarbeidsaktørene, slik at hen kan sikre at utdanningen utvikles og gjennomføres på en måte som er egnet til at studentene kan oppnå læringsutbyttet.

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-3 andre ledd bokstav b skal utdanningen ha en utdanningsfaglig ansvarlig, som skal ha et særlig ansvar for å legge til rette for studentenes læring. Den utdanningsfaglig ansvarlige skal ha «utdanningsfaglig utdanning». Hensikten med kravet er å sikre at det for hver utdanning finnes minst én person som har et særskilt ansvar for å ivareta studentenes læring, og et spesielt blikk på det pedagogiske opplegget i utdanningen. I det ligger det å følge opp at utdanningen pedagogisk og didaktisk legges opp slik at studentene kan oppnå læringsutbyttet. Med «utdanningsfaglig utdanning» menes pedagogisk utdanning, for eksempel lektorutdanning eller yrkesfaglærerutdanning. Ettersom fagskoleutdanninger er utdanning for voksne, forutsettes det at det trengs utdanningsfaglig utdanning rettet mot læring minst på nivå med videregående opplæring. Det er ikke tilstrekkelig med bare utdanningsfaglig kompetanse fra relevant undervisningsarbeid eller lignende (kompetanse i å fremme studenters læring, kan bestå av pedagogisk, didaktisk, digital eller annen relevant kompetanse, jf. fagskoletilsynsforskriften § 1-2 bokstav b). For å oppfylle kravet er det nok at den utdanningsfaglig ansvarlige har en «generell» pedagogisk utdanning. Det er altså ikke et absolutt krav at personens utdanning er tilpasset undervisningsformen på den aktuelle utdanningen. Hvis den utdanningsfaglig ansvarlige ikke har utdanning knyttet til undervisningsformen, må denne kompetansen være dekket i fagmiljøet ellers, enten som formell eller uformell kompetanse.

Om fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje ledd:

Etter fagskoletilsynsforskriften § 2-3 tredje ledd skal fagskolen fastsette egne krav til fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning (kravspesifikasjon). Tredje ledd gir uttrykk for at kravene i § 2-3 første og andre ledd er både minimumskrav og generiske (ikke fagspesifikke) krav, og at fagskolen derfor skal fastsette egne lokale krav til hvilket fagmiljø den enkelte utdanning skal ha. Disse lokale kravene skal dekke fagmiljøets størrelse, kompetanse og sammensetning.

Svar:

Dokumenter gir begrenset informasjon om hvem som skal undervise i utdanningen. Det er derfor vanskelig for komiteen å vurdere om fagmiljøet har tilstrekkelig kompetanse.

Det bør derfor tydelig fremgå:

- hvem som er faglig ansvarlig
- hvem som underviser i emnene
- hvilken faglig og pedagogisk kompetanse disse har

Har fagskolen sensorer med kompetanse til å vurdere om læringsutbyttet er nådd?

Det følger av fagskoletilsynsforskriften § 2-5 at sensor «skal ha kompetanse til å vurdere om studenten har oppnådd læringsutbyttet for emnet eller utdanningen». Studentenes kunnskap, ferdigheter og generelle kompetanse skal prøves på en upartisk og faglig betryggende måte, og vurderingen skal sikre det faglige nivået ved den aktuelle utdanningen, jf. fagskoleloven § 21 første ledd.

Det er ikke et krav at sensor må være ekstern, men fagskoleloven krever enten en ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene, jf. fagskoleloven § 21 første ledd siste punktum. Sensors kompetanse må vurderes opp mot hvilken oppgave sensor skal ha. Det betyr at det kan være forskjell i kravet til sensors kompetanse avhengig av om sensuren gjelder et enkelt emne eller utdanningen som helhet. For å kunne vurdere om studentene har oppnådd læringsutbyttet må sensor ha god kjennskap til læringsutbyttebeskrivelsene, og gjerne også pedagogisk kompetanse. Sensor må videre ha oppdatert fagkunnskap, og kunnskap og kompetanse om yrkesfeltet tilpasset det sensoroppdraget hen skal utføre.

Det er fagskolens ansvar å sørge for at sensor har rett kompetanse. Det kan sikres gjennom for eksempel kurs eller veiledningsmateriale til sensorene. Kvalitetssikring av sensuren er alltid fagskolens ansvar.

Svar:

Dokumentasjonen beskriver krav til sensor og sensorens kompetanse i kravspesifikasjonen for fagmiljø. Komiteen vurderer derfor at ordningen er beskrevet på et overordnet nivå. Det kan likevel vurderes om sensorordningen også bør omtales kort i studieplanen.

2 Eventuelle premisser for opprettingen av studiet

Er det nødvendig å sette premisser for opprettingen av studiet?

Svar:

Komiteen vurderer at studiet kan etableres, forutsatt at følgende forhold tydeliggjøres før endelig godkjenning:

- mindre presiseringer i læringsutbyttebeskrivelsene
- tydeligere beskrivelse av vurderingsordningen
- tydeliggjøring av hvordan samarbeid med arbeidslivet videreføres over tid
- ferdigstillelse av dokumentasjon om fagmiljø
- dokumentasjon på praksisordning dersom praksis inngår i studiet

3 Konklusjon

Hva er den sakkyndige komité sin konklusjon?

Den sakkyndige komité skal vurdere om studieplanen er godkjent eller ikke. Dersom komiteen ikke godkjenner studieplanen skal planen sendes tilbake til prosjektgruppen, sammen med en rapport om mangler og feil. Prosjektgruppen må deretter gjøre de nødvendige endringene for at den sakkyndige komité skal kunne behandle saken videre.

Svar:

Den sakkyndige komiteen vurderer at studieplanen inneholder et relevant faglig innhold og adresserer et kompetansebehov i industrien. Komiteen anbefaler at studieplanen revideres i tråd med de foreslåtte presiseringene før endelig godkjenning.

4 Eventuelle vedlegg